

Jaarverslag 2007

RAI Holding B.V.

**INSPIRING
PEOPLE**

AMSTERDAM RAI

Inhoud

INSPIRING
PEOPLE

3

Kerngegevens

4

Missie

5

Bericht van de Raad van Commissarissen

6

Verlag van de Directie

7

Belangrijkste ontwikkelingen

7

Het Convention Centre, de faciliteiten en de infrastructuur

8

Organisatie en medewerkers

11

Activiteiten in 2007

13

- **Door Amsterdam RAI georganiseerde beurzen**

13

- **Verhuur aan derden**

15

- **Overige activiteiten**

16

- Amsterdam RAI Catering

16

- Hotel & Travel Service (H&TS)

16

- Exhibitor Services

16

- **Activiteiten van deelnemingen**

17

- RAI Langfords

17

- HISWA RAI Multimedia

17

- MECC Maastricht

17

- CTICC Cape Town

17

- **Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen**

18

- **Financiële resultaten**

20

- **Vooruitzichten**

22

Jaarrekening

23

Overige gegevens

38

Financiële gegevens

(x €1 mln)

	2007	2006	2005	2004	2003
Resultaten:					
Omzet	133,3	115,7	107,5	112,2	130,9
Bedrijfsresultaat*)	12,5	12,9	12,3	12,7	6,6
Nettoresultaat*)	7,3	9,4	7,4	7,2	0,1
Groepsvermogen	69,2	62,8	54,2	47,6	40,5
Balansotaal	183,6	165,3	161,2	163,8	178,3
Voorzieningen	2,8	3,2	3,0	3,6	9,2
Netto-investeringen**)	22,2	10,4	12,3	28,1	15,4
Ratio's:					
Bedrijfsresultaat in % omzet	9,4%	11,0%	11,4%	11,3%	5,0%
Solvabiliteit	37,7%	38,0%	33,6%	29,1%	22,7%
Liquiditeit	0,6	0,7	0,8	0,8	1,1
*) inclusief resultaat verkoop deelnemingen					
**) gebouwen, installaties en inventaris					
Productie					
Totaal aantal evenementen	614	506	492	449	454
Totaal bezoekers	1.888.987	1.539.353	1.991.703	1.493.308	1.852.632
Uitsplitsing per type evenement:					
Beurzen door RAI georganiseerd	14	16	16	16	18
Bezoekers	899.034	464.720	975.215	494.351	1.147.237
Beurzen derden	47	44	41	40	32
Bezoekers	596.729	569.459	615.735	598.165	402.811
Internationale congressen	29	27	31	39	33
Bezoekers	51.347	111.730	64.942	64.992	50.373
Nationale congressen	27	19	16	35	41
Bezoekers	25.643	18.745	11.105	20.462	31.753
Voorstellingen	87	94	92	58	41
Bezoekers	87.035	107.458	93.814	59.357	45.254
Overige evenementen	410	306	296	256	289
Bezoekers	229.199	267.241	230.262	255.981	175.204

De ontmoeting en uitwisseling tussen mensen, merken, producten, ideeën en ervaringen zet mensen en bedrijven in beweging. Het inspireert en verlegt grenzen. Amsterdam RAI wil het centrum zijn waar die uitwisseling plaats vindt en waarde wordt gecreëerd voor organisatoren, exposanten en bezoekers. Amsterdam RAI profiteert daarbij van de wereldwijde aantrekkingskracht van de stad Amsterdam met haar in I Amsterdam benadrukte kernwaarden creativiteit, handelsgeest en innovatie.

Inspirator zijn is onze hoogste waarde. Elk bezoek aan de RAI moet een stimulerende beleving zijn. Kwaliteit gaat daarbij vóór kwantiteit. Tegen deze achtergrond kiest Amsterdam RAI ervoor zich in haar activiteiten en investeringen te concentreren op het Tentoonstellings- en Congrescentrum in Amsterdam en dit verder te ontwikkelen tot

- het **leukste** (uitnodigende uitstraling, feel good gevoel tijdens verblijf en memorabele experience na afloop)
- **innovatieve** (innovatief op gebied van gebouwen, ICT, logistiek, catering en gastheerschap)
- **internationale** (onze producten en diensten moeten voldoen aan de maatstaven die gelden op de internationale markt)
- **compact convention centre van Europa** (continue kwalitatieve verrijking van het complex, bij de RAI is altijd wat te beleven, het is er nooit stil)
- **met eersteklas beurzen en andere evenementen** en optimale economische spin-off en voldoende rendement.

Amsterdam RAI streeft daarbij in alle opzichten - faciliteiten én dienstverlening - naar 'sterrenniveau'. Daartoe worden jaarlijks substantiële investeringen gedaan in mensen en in technische, bouwkundige voorzieningen alsmede het veraangename van de inrichting. Dat het gebouwencomplex van de RAI gemakkelijk bereikbaar is en toch heel dicht bij het centrum van de stad Amsterdam ligt, zijn factoren die de aantrekkelijkheid van het convention centre belangrijk versterken.

Missie

Amsterdam RAI is het leukste, innovatieve, internationale compact convention centre van Europa, met eersteklas beurzen en andere evenementen.

Bericht van de Raad van Commissarissen

Tot ons leedwezen is in het afgelopen jaar mr. Schelto Patijn overleden, die eerder in 2007 was afgetreden. Wij hebben in de heer Patijn, vanaf 2001 commissaris van de vennootschap, een beminnelijk en deskundig collega verloren die oog had voor de uiteenlopende aspecten in de bedrijfsvoering van Amsterdam RAI en het belang ervan voor de stad en de regio naar waarde wist te schatten. Wij zijn zeer dankbaar voor zijn waardevolle bijdragen.

Op voordracht van de Company Council is in de ontstane vacature benoemd mevrouw prof. dr. A.J.M. Roobeek.

De in dit verslag opgenomen jaarrekening 2007 van RAI Holding B.V. is gecontroleerd door BDO CampsObers Audit & Assurance B.V. en van een goedkeurende accountantsverklaring voorzien. Wij stellen de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voor de jaarrekening 2007 conform de aangeboden stukken zonder voorbehoud vast te stellen. Tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders zal de aandeelhouders tevens verzocht worden de directie decharge te verlenen voor haar bestuur en de Raad van Commissarissen decharge te verlenen voor haar toezicht.

Conform het eerder vastgestelde dividendbeleid - waarin rekening wordt gehouden met het omvangrijke, meerjarige investeringsplan - stellen wij de aandeelhouders voor over 2007 een dividend uit te keren van € 2 miljoen en de resterende winst toe te voegen aan de overige reserves.

In het afgelopen jaar heeft de Raad vier maal vergaderd. In deze vergaderingen is onder meer aandacht besteed aan de voortgang in de uitvoering van de strategie, met name ten aanzien van het meerjarige investeringsplan, de algemene gang van zaken en de financiële resultaten. De voorzitter en de vice-voorzitter van de Raad hebben daarnaast elk kwartaal voortgangsgesprekken gevoerd met de Directie met betrekking tot de ontwikkeling van de nieuwe strategie. Het Audit Committee uit de Raad is eveneens vier maal bijeengekomen. Een aantal leden van de Raad heeft in het afgelopen jaar tevens een vergadering bijgewoond van de ondernemingsraad.

Door de combinatie van bouwwerkzaamheden aan de Noord/Zuidlijn en het nieuwe RAI Elicium is er potentieel in 2007 en 2008 de meeste overlast qua geluid, aanzien en bereikbaarheid. Wij zien het als een grote prestatie van management en medewerkers dat zij er in slagen deze overlast voor de bezoekers, ook tijdens de grote evenementen, tot een minimum te beperken.

Tegen de achtergrond van een voortdurend veranderend medialandschap is het afgelopen jaar gewerkt aan het aanscherpen van de strategische koers gericht op hogere waardecreatie per meter. Ondertussen wordt de kwaliteit van de dienstverlening - mede dankzij de investeringen in de human resources en de product- en gebouwrenovaties die de afgelopen jaren zijn gerealiseerd - goed beoordeeld en behaalt de onderneming ook in financieel opzicht prima resultaten. Wij zijn de directie en medewerkers zeer erkentelijk voor hun inspanning en het behaalde resultaat.

Amsterdam, 13 maart 2008

Raad van Commissarissen RAI Holding B.V.

Drs. P. Ribourdouille (voorzitter)

Drs. H.C.R. van de Coolwijk (vice-voorzitter)

Drs. ing. P.F. Hartman

F.I.M. Houterman

Prof. dr. A.J.M. Roobeek (vanaf 13 september 2007)

Belangrijkste ontwikkelingen

- **Omzet opnieuw gestegen, bezoekersaantal licht gedaald.** In het qua beurskalender minder gunstige, oneven kalenderjaar 2007 heeft Amsterdam RAI een netto-omzet behaald van € 133,3 miljoen, tegen € 115,7 miljoen in het voorafgaande jaar. Dit komt neer op een stijging van 15,3% ten opzichte van 2006. Ten opzichte van het qua beurskalender meer vergelijkbare jaar 2005 steeg de omzet met 24,0%. In totaal trokken de meer dan 600 door Amsterdam RAI en door derden georganiseerde evenementen ruim 1,8 miljoen bezoekers, 5% minder dan in het vergelijkbare jaar 2005.
- **Resultaten op niveau, ondanks tijdelijke extra kosten.** De kosten stegen met 10,4%. Een stijging die verband houdt met extra kosten voor de bouw van RAI Elicium, het opstarten van verschillende projecten (onder meer ICT, management development, veiligheid en parkeren) en de hogere inkoopkosten als gevolg van de substantieel gegroeide activiteiten van Exhibitor Services. Het bedrijfsresultaat kwam uit op € 12,5 miljoen. Een daling van 3,1% ten opzichte van 2006, toen Amsterdam RAI mede door enkele mega-evenementen een topjaar beleefde.
- **Vennootschapsbelasting.** De nettowinst daalde met 22,6% tot € 7,3 miljoen. Deze daling is grotendeels het gevolg van het feit dat in het voorgaande jaar de verliescompensatie volledig is benut. In 2007 moest voor het eerst over de gehele winst vennootschapsbelasting worden afgedragen. Ten opzichte van het qua beurskalender vergelijkbare 2005 is het bedrijfsresultaat gestegen met 1,6% en daalde de nettowinst met 1,4%.
- **Bouw RAI Elicium in volle gang!** Woensdag 20 juni 2007 heeft de heer Lodewijk Asscher, locoburgemeester van Amsterdam, de eerste paal geslagen voor het nieuwe RAI Elicium van Amsterdam RAI. Deze uitbreiding geeft naast hoogwaardige capaciteit ook een sterke impuls aan de uitstraling van de RAI. Het is voor het eerst sinds 1993, toen de Parkhal werd voltooid, dat Amsterdam RAI weer investeert in nieuwbouw. De oplevering is gepland in de zomer van 2009.
- **Uitkomst medewerkerstevredenheidsonderzoek positief.** Het MTO dat eind 2007 door een extern bureau is gehouden, toont aan dat de in de afgelopen jaren doorgevoerde veranderingen in organisatie en management door de medewerkers positief worden beoordeeld. RAI-breed is de algemene tevredenheid toegenomen van een rapportcijfer 6,6 in 2004 naar 7,4 in 2007 (ten opzichte van een landelijk gemiddelde van 7,1).
- **ExpoJaarprijs 2007.** Bij de uitreiking van de Nationale ExpoJaarprijs 2007 zijn Amsterdam RAI of deelnemers aan evenementen in de RAI in drie van de vier categorieën als winnaar uit de bus gekomen. De gerevitaliseerde Horecava 2007 won de prijs in de categorie 'beste beurs- of eventconcept business-to-business'.
- **Splitsing HISWA te Water en 'droge' HISWA.** In overleg met HISWA Vereniging, de brancheorganisatie voor watersportbedrijven, is besloten de HISWA te Water en de 'droge' HISWA vanaf 2008 te splitsen. De HISWA te Water zal voortaan door HISWA Vereniging worden georganiseerd. De HISWA in de RAI komt volledig in handen van Amsterdam RAI.
- **Meerjarig investeringsplan.** In de uitvoering van het meerjarige investeringsplan, gericht op 'upgrading' van het RAI-complex en met een budget na aanpassing aan inflatie van € 111 miljoen, zijn in 2007 voor in totaal € 22,2 miljoen investeringen geactiveerd. In totaal ging het om maar liefst 96 grote en kleinere projecten. Tot en met 2007 is uit hoofde van het meerjarenplan € 70,9 miljoen geïnvesteerd en aanbesteed.
- **Vooruitzichten.** Gezien de beurskalender in het gunstiger 'even' jaar 2008 is de verwachting dat omzet en resultaat in 2008 zullen uitstijgen boven het niveau van 2007, maar dat het resultaat niet zal uitkomen boven dat van het topjaar 2006. Voor de langere termijn wekt het vertrouwen dat er in het afgelopen jaar meerdere nieuwe grote evenementen zijn geboekt die in de jaren na 2008 plaatsvinden.

Het Convention Centre, de faciliteiten en de infrastructuur

Amsterdam RAI beschikt thans over 11 hallen met in totaal ruim 87.000 m² vloeroppervlakte, een congres- en theaterzaal met 1.750 stoelen, daarnaast nog eens 23 kleinere zalen en parkeerfaciliteiten voor ruim 2.700 auto's op eigen terrein. Momenteel wordt het complex uitgebreid met RAI Elicium dat behalve zes hoogkwalitatieve congreszalen nog eens 23 (met extra tussenwanden 38 en bij gebruik van de kantoorruimten maximaal 80) vergaderzalen krijgt.

RAI Elicium, het nieuwe 'hart' van de RAI

Op 20 juni 2007 heeft Lodewijk Asscher, locoburgemeester van Amsterdam, de eerste paal geslagen voor het nieuwe RAI Elicium van Amsterdam RAI. RAI Elicium wordt het nieuwe 'hart' van Amsterdam RAI en zal vanaf het Europaplein in hoge mate gezichtsbepalend zijn. Het nieuwe gebouw verbindt de twee bestaande complexen waardoor congresbezoekers rond het binnenplein een volledige rondloop kunnen maken binnen de congresfaciliteiten.

De foyer biedt allereerst een hoogwaardige, gedecoreerde ruimte die gebruikt kan worden als luxe expositieruimte, maar die ook geschikt is voor grote galadiners, congressen en feesten. Daarnaast voorziet het in een groot aantal kleinere zalen waarmee Amsterdam RAI over het grootste congrescentrum van Europa beschikt.

RAI Elicium is ontwikkeld onder architectuur van Benthem Crouwel Architecten. VBK groep, de hoofdaannemer, heeft de afgelopen jaren meerdere verbouwingen en renovaties binnen de RAI uitgevoerd. De bouw is inmiddels in volle gang. De laagbouw met de grote foyer wordt in januari 2009 in gebruik genomen. De oplevering van het gehele pand (inclusief de hoogbouw) is gepland in de zomer van 2009, de officiële opening zal plaatsvinden in het najaar van 2009.

Door de uitbreiding met deze hoogwaardige faciliteit beschikt Amsterdam RAI over het grootste congrescentrum van Europa en wordt het Convention Centre nog aantrekkelijker voor het organiseren van grote meerdaagse internationale evenementen.

Voortgang upgrading RAI-complex

In het afgelopen jaar is het RAI-complex weer op een groot aantal punten vernieuwd en heeft het tegelijkertijd door upgrading een verbeterde en meer eigentijdse uitstraling gekregen. In totaal ging het om maar liefst 96 grotere en kleinere projecten.

De belangrijkste betroffen:

- het congresgebied: renovatie van de Ruby lounge en de Topaz lounge in de stijl van de aansluitende congresruimten. Hiermee is de renovatie van het gehele congresgebied afgerond en heeft een uniforme uitstraling gekregen;
- technische faciliteiten: verschillende hallen, lounges en cateringruimten zijn in 2007 voorzien van vernieuwde en verbeterde technische faciliteiten op het gebied van verlichting, luchtbehandeling en raamverduistering;
- de grote parkeergarage: in het afgelopen jaar is de belangrijkste ondergrondse parkeergarage (voorheen P2, thans P1) gerenoveerd. Daartoe zijn vloeren en verlichting vernieuwd, is kunst aangebracht en is de bewegwijzering verbeterd. Voor parkerende bezoekers heeft de RAI ook in deze ruimte direct al een prettiger uitstraling terwijl betere verlichting en bewegwijzering ook in functioneel opzicht de beleving ten goede komen.

Uitgangspunt blijft dat het Convention Centre van Amsterdam RAI beurs-, congres- en vergaderfaciliteiten biedt die voldoen aan de hoogste internationale maatstaven en daarbij voorop durft te lopen met innovaties. Een voorbeeld daarvan is het in 2007 geïntroduceerde RAI Live!

RAI Live! succesvol in eerste jaar

Als eerste in de internationale beurzenwereld introduceerde Amsterdam RAI begin 2007 bij de Horecava een geïntegreerd narrowcasting- en bewegwijzeringssysteem, genaamd RAI Live! Met de 700 schermen biedt RAI Live! een extra impuls voor de beleving van beurzen en andere evenementen en voor de informatievoorziening aan bezoekers en exposanten. De informatie bevat onder meer bewegwijzering (gebouw- en evenementspecifiek, met onder meer actuele promotie naar bepaalde plaatsen) en commercials. Behalve voor de door Exhibitions georganiseerde evenementen is dit medium ook bij diverse door derden georganiseerde evenementen ingezet.

In 2007 was RAI Live! één van de genomineerden voor de Adformatie Elevator Pitch voor 'Frontrunners' op het gebied van innovatieve media. Daarnaast kreeg het een nominatie voor 'het beste innovatieve concept' in het kader van de Accenture Media & Innovation Award voor de meest innovatieve bedrijven in de Nederlandse media & entertainment sector.

ICT

In het afgelopen jaar hebben ontwikkelingen in de organisatie, de applicatiearchitectuur, de operationele regie en de infrastructuur een basis gelegd voor verhoging van de kwaliteit en de capaciteit op ICT-gebied.

Voor wat betreft de organisatie is van belang dat in 2007, ondanks de moeilijke arbeidsmarkt, de afdeling op de geplande sterkte is gebracht. Bovendien heeft de inrichting van ICT Governance (met onder meer een ICT Stuurgroep) de sturing verbeterd. Verder is een aantal in- en externe beheerprocessen gedefinieerd en geïmplementeerd.

Ten aanzien van de applicatiearchitectuur is na grondige analyse besloten gebruik te gaan maken van het branchespecifieke pakket EBMS. Deze software is inmiddels al wereldwijd met succes in gebruik genomen door convention centres en door organisaties in de evenementenbranche. Voor de commerciële processen is eind 2007 gestart met de implementatie. Ook voor de primaire en de financieel-administratieve processen zal bekeken worden of EBMS geschikt is. Verder is Microsoft Sharepoint 2007 gekozen als onderliggend systeem voor toekomstige (web)ontwikkelingen.

In het afgelopen jaar is besloten de operationele regie van de ICT-activiteiten, waaronder het monitoren van de operationele processen, uit te besteden aan Glidepath. Met de investering in het moderniseren van het netwerk, zowel bekabeld als draadloos, zijn in het afgelopen jaar de achterstanden in de infrastructuur weggewerkt.

Veilige en gastvrije RAI

Tegen de achtergrond van maatschappelijke ontwikkelingen worden de laatste jaren steeds hogere eisen gesteld aan beveiliging. In deze context is het afgelopen jaar een project opgestart dat erop gericht is de beveiliging van de RAI zelf en de veiligheid van bezoekers en exposanten te verbeteren zonder dat dit ten koste gaat van de gastvrijheid. Daartoe wordt een aangescherpte beveiligingsorganisatie voorbereid en zal worden geïnvesteerd in upgradings van de beveiligingssystemen. Het betreft onder meer de toegangscontrole, het alarmeringssysteem bij calamiteiten en de organisatie van een snelle en beheerste ontruiming bij een eventueel incident. In de totale benadering van deze problematiek spelen de medewerkers als 'oog en oor' van de organisatie om potentiële gevaren vroegtijdig te signaleren eveneens een belangrijke rol.

Vernieuwing buitenbewegwijzering

Nadat met de introductie van RAI Live! de bewegwijzering binnen het RAI-complex belangrijk is verbeterd, zijn in het afgelopen jaar ook de voorbereidingen getroffen voor een nieuwe en meer effectieve buitenbewegwijzering. Daartoe is bureau Mijksenaar ingeschakeld, gespecialiseerd in visuele communicatie en met ruime internationale ervaring met onder meer bewegwijzering op vliegvelden. Inmiddels is besloten alle entrees en parkeergarages op en rondom de RAI per 1 januari 2008 aan te duiden met letters en cijfers. Dit betekent dat in de communicatie geen namen van hallen meer worden gebruikt maar dat bezoekers uitsluitend worden verwezen naar entreeletters. In 2008 zal de fysieke bewegwijzering verder worden geïmplementeerd.

Bereikbaarheid en 'satelliet' parkeerfaciliteiten

Dankzij de gunstige ligging en de goede infrastructuur is de bereikbaarheid van Amsterdam RAI, met alle middelen van openbaar en eigen vervoer, altijd een extra pluspunt geweest. Dat zal qua openbaar vervoer nog verder verbeteren wanneer over enkele jaren de Noord/Zuidlijn in gebruik wordt genomen. Voor wat betreft de bereikbaarheid per auto doen zich de laatste jaren bij grote evenementen steeds meer knelpunten voor. Een van de oorzaken is dat door de ontwikkeling van de Zuidas het aantal buitenparkeerplaatsen in de omgeving van de RAI de afgelopen jaren belangrijk is verminderd. Met name bij de nationale publieksevenementen heeft dit geleid tot extra parkeerdruk en congestie op de toegangswegen.

Dit alles heeft Amsterdam RAI er in het afgelopen jaar toe gebracht met behulp van externe adviseurs een nieuw parkeerbeleid te ontwikkelen. De uitkomst daarvan is dat bij drukbezochte evenementen de parkeerdruk wordt verminderd door te bevorderen dat bezoekers van tevoren hun parkeerkeuze maken. Daarbij is er een prijsonderscheid gekomen tussen gereserveerd parkeren (Preferred Parking) in één van de RAI-parkeergarages en het goedkopere parkeren op verschillende satellietfaciliteiten, waaronder die van Amsterdam Arena. Vanaf de diverse externe parkeerplaatsen worden frequente, gratis shuttlebusverbindingen naar de RAI aangeboden. Tijdens de beurzen AutoRAI, Horti Fair en TERTS heeft deze nieuwe aanpak al in 2007 geleid tot een betere doorstroming van het verkeer in de omgeving van de RAI en daardoor ook een betere bereikbaarheid voor bussen en auto's.

Werkzaamheden Noord/Zuidlijn

Dankzij de intensieve en gestructureerde samenwerking met de bouwers hebben de werkzaamheden aan de nieuw aan te leggen Noord/Zuidlijn ook in het afgelopen jaar minimale overlast gegeven. Dat geldt ook voor de in het voorjaar van 2006 begonnen bouw van het metrostation direct voor de deur van Amsterdam RAI. Deze werkzaamheden worden volgens plan in 2010 afgerond. Tot die tijd zal de aandacht continu gericht blijven op de bereikbaarheid, de visuele effecten in de openbare ruimte en het voorkomen van geluidsoverlast die de werkzaamheden met zich mee kunnen brengen. In 2013 wordt de metrolijn operationeel.

Ondertussen is ook de planvorming met betrekking tot de (her)inrichting van de dan weer vrijkomende buitenruimte aan de voorzijde van het complex in volle gang. Dat gebeurt in nauw overleg met gemeentelijke overheidsinstanties, de Noord/Zuidlijn en het Projectbureau Zuidas. De plannen voorzien in een multifunctioneel plein met internationale allure waarbij in de (groen) voorzieningen ook rekening wordt gehouden met de activiteiten van Amsterdam RAI. Dat betekent dat deze buitenruimte ook geschikt is voor logistieke activiteiten, plaatsing van tijdelijke paviljoens en parkeren.

Bouwplannen hotel

De voorbereidingen voor de bouw van een hotel aan de achterzijde van het gebouw vorderen gestaag. Het ziet er naar uit dat het projectbesluit op korte termijn door het stadsbestuur wordt vastgesteld. In het projectbesluit worden randvoorwaarden en uitgangspunten voor de planontwikkeling voor realisering van het hotel aangegeven.

Organisatie en medewerkers

Kwalitatieve versterking van de 'human resources'

In de afgelopen jaren heeft de HRM-functie binnen Amsterdam RAI belangrijke veranderingen ondergaan. Uitgangspunt hierbij was de algemene strategie van Amsterdam RAI die gericht is op continue kwalitatieve verrijking van het 'compact Convention Centre'. Afgeleid hiervan heeft het HRM-beleid zich sterk gericht op kwalitatieve versterking van de 'human resources'. Immers, het rendement van de verbeterde faciliteiten is uiteindelijk in hoge mate afhankelijk van de deskundigheid en de inzet van management en medewerkers.

Daartoe is allereerst een scan uitgevoerd om te bepalen over welke regelingen en instrumenten Amsterdam RAI wel en niet beschikte, alsmede een medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) om te achterhalen op welke punten het personeelsbeleid verder zou kunnen worden verbeterd. Belangrijkste conclusies waren dat er op diverse terreinen nog geen uitgewerkt beleid was, dat er op het gebied van leidinggeven nog veel te verbeteren viel en dat het gewenst was de algemene bedrijfscultuur een positieve impuls te geven.

Meer ondernemend gedrag

Vrijwel alle activiteiten en veranderingen van de afgelopen jaren op HRM-gebied kunnen worden gezien in het licht van bovengenoemde conclusies. Zo is een groot aantal basale HRM-instrumenten uitgewerkt, is er arbobeleid ontwikkeld, is het management versterkt en is er veel aandacht besteed aan het intern communiceren van strategie en kernwaarden om management en medewerkers op een lijn te krijgen. Voor veel functies is de beloning nu gekoppeld aan de behaalde resultaten. Het resultaat van al deze veranderingen is dat, mede door de intensieve opleidingsinvesteringen, managers en medewerkers meer uitdaging en verantwoordelijkheid zoeken en zich ondernemender zijn gaan gedragen. Hierdoor heeft het 'Management by Objectives' een steviger fundament gekregen binnen de organisatiecultuur.

Investeren in beter leiding geven

De versterking van het leidinggevend management heeft in de afgelopen jaren vorm gekregen door bij werving van nieuwe leidinggevendenden kandidaten te selecteren die door opleiding en ervaring in staat zijn tot een hogere meerwaarde. Vanaf de start van de uitvoering van het meerjarig strategisch plan van Amsterdam RAI heeft zo ruim een derde van de leidinggevende functies een nieuwe, zwaardere personele invulling gekregen. Daarnaast is ook de gemiddelde kwaliteit van medewerkers in andere 'zwaardere' functies verhoogd door te selecteren op kandidaten met een hoger opleidingsniveau en minimaal vier tot zes jaar werkervaring. Om de kwaliteit te verhogen volgen bovendien alle managers en een groot aantal professionals RAI Masters (een programma voor management development) en cursussen Gastheerschap. Het eerste deel van het in 2006 gestarte RAI Masters was sterk gericht op communicatie, het in 2007 gestarte tweede deel van deze intensieve cursus betreft vooral bedrijfskundige aspecten.

Met het in 2007 geïntroduceerde handboek leidinggevendenden is alle relevante informatie voor het management toegankelijk gemaakt en in het eveneens geïntroduceerde nieuwe personeelsreglement is de kwaliteit van de primaire HRM-processen geborgd.

MTO toont aan: veranderingen worden goed beoordeeld

De uitkomst van het medewerkerstevredenheidsonderzoek dat eind 2007 door een extern bureau is gehouden, toont overduidelijk aan dat de veranderingen door de medewerkers positief worden beoordeeld. RAI-breed is de algemene tevredenheid aanzienlijk toegenomen: van een rapportcijfer 6,6 in 2004 en 6,7 in 2005 naar 7,4 in 2007 (ten opzichte van een landelijk gemiddelde van 7,1)! Het verantwoordelijk onderzoeksbureau, dat in Nederland voor 350 bedrijven MTO's verricht, noemt dit resultaat zelfs 'spectaculair'. Van de afzonderlijke thema's nam vooral de tevredenheid over de ontwikkelingsmogelijkheden, de werkzaamheden en de communicatie sterk toe. De medewerkers zijn trots op Amsterdam RAI (rapportcijfer 7,7) en tonen grote betrokkenheid bij de organisatie (cijfer 8,0).

De gemiddelde tevredenheid op deze punten is groter dan vorig jaar en de beoordelingen liggen daarnaast ver boven het landelijk gemiddelde (6,7 en 6,9). Ook blijken de medewerkers loyaal aan de organisatie en bevelen ze de RAI van harte aan bij vrienden en kennissen (83,6% bij een landelijk gemiddelde van 69,8%).

Oprichting Stagebureau

In het afgelopen jaar is vanuit de organisatie zelf het initiatief genomen om voor stagiairs onder de naam Stage@RAI! een centraal Stagebureau op te richten. Dit Stagebureau wordt (aangestuurd vanuit HRM) voor en door stagiairs gerund en is hét aanspreekpunt voor zowel studenten en hogescholen/universiteiten enerzijds en voor afdelingsmanagers binnen de RAI anderzijds. Medio 2008 zal Stage@RAI! volledig operationeel zijn.

RAI OndernemingsRaad

Aan het begin van het afgelopen jaar had Amsterdam RAI Holding nog te maken met twee ondernemingsraden, te weten de Company Council voor Amsterdam RAI B.V. met negen leden en de Ondernemingsraad van RAI Catering B.V. met vijf leden. Daarbij bleek de laatste jaren dat de onderwerpen van beide ondernemingsraden elkaar in toenemende mate overlaptten. Na overleg tussen bestuurder en beide ondernemingsraden is besloten medio 2007 verkiezingen uit te schrijven voor een gemeenschappelijke ondernemingsraad. Ook werd afgesproken dat voor RAI Catering een onderdeelcommissie zou worden ingesteld. Deze commissie zal overleg hebben met de directeur van RAI Catering over specifieke zaken die betrekking hebben op RAI Catering, met name voortvloeiend uit de Horeca CAO.

Begin september zijn de elf leden van de nieuwe ondernemingsraad, die de naam RAI OndernemingsRaad (ROR) heeft gekregen, geïnstalleerd.

De ROR heeft in het overleg met de bestuurder in het afgelopen jaar onder meer gesproken over de renovatie, verbouwing en uitbreiding van de RAI met RAI Elicium, het parkeerbeleid, de arbeidsvoorwaarden 2008, het beleid met betrekking tot de arbeidsomstandigheden, het personeelshandboek, het leeftijdsfasebewust personeelsbeleid, het pensioenreglement en de evaluatie van het traject Helder.

De Company Council heeft in mei 2007 prof. dr. A.J.M. (Annemieke) Roobeek voorgedragen als lid van de Raad van Commissarissen.

Benoeming nieuwe directeur

Per 1 december 2007 is Ids Boersma, voorheen verantwoordelijk voor de internationale beurzen, benoemd als Algemeen Directeur Exhibitions. Hij is de opvolger van Derk Egeler die gekozen heeft voor het zelfstandig ondernemerschap.

Aantal medewerkers, ziekteverzuim

In 2007 bedroeg het aantal vaste medewerkers uitgedrukt in fte's in Nederland gemiddeld 461 (2006: 443).

Het ziekteverzuim is uitgekomen op gemiddeld 5,39% (2006: 5,37%).

Activiteiten in 2007

Het totaal aantal bezoekers van door Amsterdam RAI georganiseerde beurzen kwam in het afgelopen jaar uit op 0,9 miljoen en van in het RAI-complex door derden georganiseerde evenementen op 1,0 miljoen. Het totaal aantal bezoekers bedroeg derhalve in 2007 1,9 miljoen tegen 2,0 miljoen in het qua programma vergelijkbare jaar 2005. Het aantal exposanten kwam in 2007 uit op 13.853 (2005: 11.232).

Door Amsterdam RAI georganiseerde beurzen

Binnen Amsterdam RAI is de divisie Exhibitions verantwoordelijk voor de exploitatie en ontwikkeling van eigen beurstitels. De voor de verschillende titels verantwoordelijke management teams hebben grondige kennis van de markt (doelstelling: beter dan de marktleider) en beschikken over een uitgebreid en relevant contactennetwerk.

De activiteiten zijn onderverdeeld in de aandachtsgebieden internationale vakbeurzen en nationale (vak)beurzen. De totale portefeuille van Exhibitions bestaat momenteel uit 29 titels, beurzen die jaarlijks dan wel tweejaarlijks worden gehouden. De beurzen AutoRAI, The European Road Transport Show (TERTS, oftewel BedrijfsautoRAI), AutovakRAI en FietsVAK worden georganiseerd onder auspiciën van de RAI Vereniging.

Succesvol beursjaar

De meest succesvolle beurzen waren in het afgelopen jaar de Huishoudbeurs, de internationale vakbeurzen METS (met toeleveranciers in de watersportbranche als exposanten) en TERTS, de spin-offs van Intertraffic in China en Turkije en die van ISSA/INTERCLEAN in Polen, alsmede de nieuwe beurs Aquaterra, een spin-off van de Aquatech. Een tegenvaller was het wegvallen van de ICT-beurs TINE en het bezoekersaantal van de AutoRAI. Revitalisatietrajecten van de Horecava en Art Amsterdam zorgden voor verrassende trends en een significante verbreding van het aanbod op de beursvloer. Met name de 'stoute' Huishoudbeurs en de 'groene' AutoRAI trokken publicitair veel aandacht.

ExpoJaarprijs 2007

Bij de uitreiking van de Nationale ExpoJaarprijs 2007 zijn Amsterdam RAI of deelnemers aan evenementen in de RAI in drie van de vier categorieën als winnaars uit de bus gekomen. In de categorie 'Beste beurs- of event concept business-to-business' werd de Horecava als winnaar uitgeroepen. In deze categorie was er ook een nominatie voor het 'stoutplein' op de Huishoudbeurs. In de categorie 'Beste Beursdeelname business-to-consumer' won de stand van Nivea (Beiersdorf) op de Huishoudbeurs 2007 en in de categorie 'Beste beurs- of eventdeelname business-to-business' ging de prijs naar de gemeente Almere voor hun stand op de vastgoedbeurs PROVADA. De Nationale ExpoJaarprijs is dé nationale erkenning voor zowel de meest succesvolle beursconcepten als de meest succesvolle beursdeelnames. De prijs wordt uitgereikt aan projecten, die aantonen dat het medium live communicatie een succesvol integraal onderdeel is van de totale marketingcommunicatiemix.

Publieksbeurzen in 2007

Met ruim 235.000 bezoekers en zo'n 450 exposanten was de begin 2007 gehouden Huishoudbeurs, de 62^e editie, opnieuw zeer succesvol. De beurs stond dit jaar met een centraal themaplein in het teken van het thema 'Stout'. De schrijfster Heleen van Royen en modeontwerpster Marlies Dekkers speelden een belangrijke en succesvolle rol als dragers van het thema. Dit heeft geleid tot veel publiciteit en daardoor een hoge mediawaarde van de Huishoudbeurs, het grootste publieksevenement dat ons land kent. Tijdens de laatste vijf dagen van de Huishoudbeurs werd ook de Negenmaandenbeurs gehouden.

De 55^e editie van de AutoRAI werd geopend door premier Balkenende. Tijdens de opening kregen de 'groene' aspecten en de prestaties van de industrie op dit gebied veel aandacht. Veertien dagen lang vormde Amsterdam RAI het decor van het grootste autofeest van Nederland. Het aanbod primeurs op de beursvloer was groter dan ooit. Voor het eerst in de geschiedenis is een speciale Ladies Day georganiseerd, in samenwerking met Sky Radio 101 FM. Circa 400.000 mensen bezochten het evenement, 15 procent minder dan de voorgaande editie in februari 2005. Het goede weer lag hieraan ten grondslag: april 2007 was een uitzonderlijke 'zomermaand'. De auto-industrie sprak niettemin van een succes, de stemming was goed en er zijn veel contacten gelegd met potentiële kopers.

Nationale vakbeurzen in 2007

In 2007 heeft Exhibitions in totaal 10 nationale vakbeurzen georganiseerd. De afgelopen jaren werden gekenmerkt door enerzijds vermindering van het aantal nationale vakbeurzen, anderzijds kwalitatieve versterking en revitalisatie van de overgebleven titels waarmee Exhibitions de komende jaren in verschillende sectoren een belangrijke bijdrage verwacht te kunnen leveren. Dit proces is inmiddels grotendeels afgerond. De portefeuille nationale vakbeurzen van Exhibitions bestaat momenteel uit 13 titels. Voorbeelden van revitalisatie en versterking zijn de Horecava, Art Amsterdam en Safety & Security.

De in januari 2007 gehouden Horecava telde 450 exposanten en had een aangescherpte toegangsregeling die heeft geleid tot een significante stijging van het aantal vakbezoekers. Het totale aantal bezoekers steeg tot bijna 41.000. Verder bleek uit de registratie dat tweederde van de bezoekers eind- of medebeslisser is. De twee nieuwe segmenten LAB (Lifestyle & Bars) en Strandleven hebben veel aandacht getrokken en hebben ertoe bijgedragen dat Amsterdam RAI voor deze beurs in de categorie 'Beste beurs- of event concept business-to-business' de ExpoJaarprijs 2007 ontving. Deze nieuwe vorm van beursbeleving heeft inmiddels een uitbreider vervolg gekregen op de Horecava 2008.

Art Amsterdam, voorheen KunstRAI, trok bijna 18.000 kunstliefhebbers. Kern van het succes was dat Amsterdam RAI de regie van de deelname aan deze beurs in eigen hand heeft gehouden. De 125 deelnemende galerieën toonden zich tevreden over de gerichte interesse en serieuze belangstelling van de bezoekers, waaronder veel nieuwe, vaak jonge kunstverzamelaars, en over de ruime opzet en goede kwaliteit van dit evenement voor hedendaagse kunst. Art Amsterdam vond plaats binnen de nieuwe conceptuele aanpak die erop neer komt dat de stad en in het bijzonder de kunstinstellingen in de stad bij het evenement worden betrokken. De achtergrond hiervan is dat deze beurs sterk internationaliseert en dat de aantrekkelijkheid van de beurs toeneemt door 'Amsterdam' als geheel te profileren.

Nadat in 2006 het National Security Event is aangekocht, is besloten dit te integreren met Safety & Security Amsterdam. Daarmee bood Amsterdam RAI in 2007 het grootste en meest toonaangevende event in deze sector. Met ruim 7.700 vakbezoekers en 200 exposanten, heeft Safety & Security Amsterdam (SSA) 2007 de beoogde nationale platformfunctie waar weten te maken. Er is bovendien een stevige basis gelegd voor de verdere uitbouw van het evenement in de toekomst.

Eind 2007 is besloten dat de vakbeurs voor de openbare ruimte, Urban Design, en de vakbeurs voor woningbouw en wijkontwikkeling, BouwRAI elkaar gaan versterken. Vanaf 2010 vinden de evenementen gelijktijdig plaats. Op de BouwRAI 2008 komt al een voorproefje van de nieuwe combinatie met een speciaal paviljoen getiteld 'Urban Design Select'. Bedrijven tonen hier hun visies en producten voor de inrichting van de directe woonomgeving.

Internationale vakbeurzen in 2007

In vier sectoren is Amsterdam RAI wereldmarktleider met internationale beurstitels: in de sector watertechnologie (met de beurs Aquatech), professioneel schoonmaakonderhoud (ISSA/INTERCLEAN), verkeerstechnologie (Intertraffic) en in de sector van toeleveranciers op het gebied van watersport met de beurs METS. Verder heeft Amsterdam RAI internationaal een vooraanstaande positie in de sector automotive met internationale beurzen als TERTS (The European Road Transport Show) en met ReMaTec, een beurs op het gebied van remanufacturing die nu ook buiten de automotive sector actief is.

Aquatech, ISSA/INTERCLEAN en Intertraffic worden ook in andere landen buiten Europa georganiseerd. Amsterdam RAI is met deze beurzen inmiddels in zes landen actief.

In het afgelopen jaar heeft Exhibitions in totaal 9 internationale beurzen georganiseerd, 2 in Amsterdam en 7 in het buitenland. Zonder uitzondering waren deze internationale beurzen succesvol, zowel in kwalitatief opzicht als qua aantallen exposanten en bezoekers.

Begin 2007 verzorgde Kroonprins Willem-Alexander de opening van de nieuwe beurs Aquaterra, een spin-off van Aquatech. Nederland heeft veel ervaring en een goede reputatie als het gaat om de beveiliging tegen hoog water. Met de klimaatontwikkeling in het achterhoofd ontwikkelt Amsterdam RAI een programma met een focus op praktische oplossingen. Aquaterra positioneert zich als wereldforum en richt zich op de nieuwe uitdagingen in stedelijke gebiedsontwikkeling, kustgebieden en rivierdelta's in het licht van de klimaatveranderingen, zowel qua economische en financiële als veiligheids- en planningsaspecten.

Omzet

De totale omzet van Exhibitions kwam in 2007 uit op € 41,3 miljoen, 5,4% hoger dan in het qua beursprogramma vergelijkbare jaar 2005.

Verhuur aan derden

Naast de eigen beurstitels faciliteert Amsterdam RAI evenementen van derden. Het gaat om beurzen, congressen, corporate events en andere niche events die in de hallen en het congrescentrum worden georganiseerd. Het multifunctionele congrescentrum wordt tevens verhuurd als RAI Theater voor theaterproducties.

Beurzen en congressen

In het afgelopen jaar zijn in de ruimten van Amsterdam RAI door derden circa 103 beurzen en congressen georganiseerd. Daaronder ook een aantal grote wetenschappelijke internationale congressen.

Een topper was opnieuw de in september gehouden International Broadcasting Convention (IBC), de internationale vakbeurs op het gebied van media, video en broadcasting. Met ruim 1.300 exposanten en 47.000 bezoekers uit meer dan 150 landen leverde de 40^e editie van dit evenement een 'all time high' record op. IBC is het grootste internationale evenement dat jaarlijks in Nederland plaats vindt en geeft de stad Amsterdam en de regio een forse economische impuls.

In dezelfde maand september vond in de RAI de 43^e jaarlijkse bijeenkomst plaats van de European Association for the Study of Diabetes (EASD), een meerdaags internationaal congres dat meer dan 14.000 deelnemers trok, veelal artsen. Parallel aan dit diabeticongres is een relatie-evenement georganiseerd dat een internationale groep (potentiële) klanten de gelegenheid bood een kijkje achter de schermen te nemen van de organisatie van een dergelijk grootschalig evenement.

Een groot en succesvol evenement was ook de International Horti Fair die bijna 47.000 tuinbouwprofessionals trok uit 108 landen.

Veel publiciteit en relatief veel bezoekers trokken verder onder meer de 21^e editie van pAn Amsterdam (waar met de verkoop van een schilderij van Jan Steen voor vijf miljoen euro de duurste verkoop ooit op deze kunst- en antiekbeurs plaats vond) en de succesvolle Miljonair Fair 2007.

Overige evenementen

Amsterdam RAI was ook de gastheer voor verschillende corporate events, zoals in het afgelopen jaar van bedrijven als Aegon, Delta Lloyd, Nokia en SAP.

Met onder meer het EK Turnen, Jumping Amsterdam en het Nationaal Sportgala van NOS en NOC*NSF was in de RAI ook de sport in het afgelopen jaar goed vertegenwoordigd.

RAI theater

In het RAI theater vonden in het afgelopen jaar meer concerten plaats dan ooit tevoren. In de sfeervolle, gerenoveerde zaal die aan 1.750 bezoekers plaats biedt, trad een breed scala aan artiesten op, waaronder de Pet Shop Boys, David Sylvian, Mary Black, Frans Bauer, Ryan Adams en The Musical Box. Ook was er een diversiteit aan kindervoorstellingen, zoals Fabeltjeskrant, Piet Piraat, Kabouter Plop, Dora en Kus. Succesvol was onder meer ook de musical Fame! (een week lang in het theater) en met Kerst de klassieker Het Zwanenmeer.

De speciale acties via de nieuwsbrief leverden goede resultaten op en er werden het afgelopen jaar weer meer tickets verkocht via ticketservice. Een groot aantal bezoekers heeft het bezoek gecombineerd met een theaterdiner.

Strand Zuid en Party Beach

Aan de achterzijde van het congrescentrum, op het terrein waar in de toekomst het hotel zal staan, verpacht Amsterdam RAI een aan het water gelegen terrein dat van april tot oktober wordt ingericht als Strand Zuid. Ook in het afgelopen jaar heeft dit veel bezoekers getrokken. Nieuw in 2007 was de Party Beach, een exclusief strandpaviljoen waar onder andere bedrijfs-evenementen, bruiloftsfeesten en productpresentaties kunnen worden georganiseerd. De Party Beach is 700 m² groot aan het water met uitzicht op Strand Zuid.

Omzet

De totale omzet uit verhuur aan derden kwam in 2007 uit op € 21,7 miljoen (2006: € 21,0 miljoen).

Overige activiteiten

Amsterdam RAI Catering

Als exclusief inhouse cateraar regisseert Amsterdam RAI Catering alle service op het gebied van horeca in het beurscomplex, het congresgebouw en het theater. De sterk flexibele organisatie, een passend productaanbod en goed gastheerschap zorgen voor dienstverlening op sterrenniveau.

Speerpunten voor 2007 waren beleving, personeel, verrassende concepten en een scherpe blik om continu de kwaliteit te verbeteren. Zo heeft het Holland restaurant een flexibele en eigentijdse inrichting gekregen met onder meer nieuwe live-cooking buffetten waar de koks ter plekke gerechten bereiden. Het uitzicht op de beursvloer en een aparte lounge hebben het restaurant tot een unieke locatie gemaakt.

Verder is Amsterdam RAI Catering strategische samenwerkingsverbanden aangegaan met bekende leveranciers om gezamenlijk grote producties binnen de RAI uit te voeren waarbij een ieder zijn specialisme optimaal benut. Dat is bijvoorbeeld het geval bij live-cooking evenementen voor grote aantallen gasten.

Eind 2007 is Amsterdam RAI als eerste grote Nederlandse beurslocatie overgestapt van filterkoffie op koffie van versgemalen bonen. Deze kwaliteitsslag is mogelijk gemaakt door de nieuwe samenwerking met het Italiaanse koffiemark Lavazza.

De overstap naar verse bonen is bijzonder te noemen omdat Amsterdam RAI Catering grote hoeveelheden koffie op piekmomenten uitschenkt. Jaarlijks serveert de RAI meer dan 1,5 miljoen koppen koffie. Voor deze operatie zijn alle 40 koffiemachines in het gebouw vervangen door high-volume koffiemachines en espressoapparaten.

In het afgelopen jaar is het project Binden en Boeien opgestart om vaste en flexmedewerkers door opleidingen, begeleiding en nauwe samenwerking nog meer te betrekken bij de organisatie. Het ultieme doel is de kwaliteit en kwantiteit van medewerkers tegen de juiste beloning te waarborgen.

Amsterdam RAI Catering heeft in 2007 qua omzet en resultaat het voorgaande jaar opnieuw overtroffen.

Hotel & Travel Service (H&TS)

Na het topjaar 2006 (met veel grote internationale evenementen op de kalender) heeft H&TS ook in 2007 goed gepresteerd. Dat is onder meer te danken aan de topevenementen IBC en EASD die beide in de maand september werden gehouden waardoor deze maand voor H&TS met meer dan 90.000 hotelovernachtingen de drukste ooit was. Veel boekingen vonden plaats in het 4- en 5-sterren segment.

Een belangrijke efficiencyverbetering is gerealiseerd met de ontwikkeling en introductie (medio 2007) van een online programma waarmee na een evenement de administratieverwerking met de hotels efficiënt en snel wordt afgehandeld. Inmiddels zijn al bijna 75 hotels op dit programma aangesloten.

In totaal verzorgde H&TS voor 80 evenementen circa 42.000 boekingen met meer dan 145.000 kamerovernachtingen. Van de hotelreserveringen werd 30% online geboekt. Ook in het afgelopen jaar groeide het aantal bezoekers dat gebruik maakte van de overige services van H&TS, zoals online autohuur, transfers, excursies en het boeken van vluchten naar en van Amsterdam.

Exhibitor Services

Exhibitor Services ondersteunt exposanten op beurzen en evenementen met de voorbereidingen van hun deelname door het leveren van faciliteiten en diensten ten behoeve van de stand. Dit gebeurt volgens het one-stop-shop principe met een webwinkel en een balie voor last minute aanvragen. Om nog beter tegemoet te komen aan de wensen van de exposanten is in het afgelopen jaar het arsenaal aan diensten en producten opnieuw uitgebreid en aangepast.

Mede hierdoor heeft Exhibitor Services in 2007 goed gepresteerd. Het aantal externe beursorganisatoren dat gebruik maakte van de diensten van Exhibitor Services steeg van 11 in 2006 naar 22 in 2007. De omzet steeg navenant. De waardering van exposanten (gemeten bij de RAI beurzen) steeg van 7,2 naar 7,6.

Activiteiten van deelnemingen

RAI Langfords

RAI Langfords is als uitgever met in totaal zeven vakbladen, inclusief de internetsites, actief in de autobranche, de grafische branche en de horeca. Het betreft de bladen Autokompas, Automotive, Fleetmotive, het Grafisch Weekblad, ReMaTecNews, BOVAGkrant en Proost!. Daarnaast verzorgt RAI Langfords projectmatige producties, zoals beurscatalogi.

Het jaarlijkse 'kerstrapport' van Adformatie liet zien dat RAI Langfords als uitgever van vakbladen goed werd gewaardeerd met een derde positie onder mediaplanners en een tweede plaats onder andere respondenten. De internetsite Jobmotive, een gezamenlijk initiatief van BOVAGkrant, Automotive en RAI Langfords, heeft zich in de afgelopen tijd met gemiddeld 900 vacatures ontwikkeld tot één van de meest toonaangevende banensites in de Automotive industrie.

RAI Publishing House (RPH) maakt onderdeel uit van RAI Langfords en verzorgt onder meer de verkoop en conceptontwikkeling van advertenties ten behoeve van de beursgerelateerde catalogi van Amsterdam RAI.

Door de in het eerste kwartaal stagnerende advertentiemarkt en een aantal ingrijpende personeelwijzigingen bleef de omzet van RAI Langfords achter bij de verwachtingen. Onder andere dankzij een verdere uitbreiding in de exploitatie van catalogi van de eigen beurzen van Amsterdam RAI, ontwikkelt de omzet zich inmiddels weer positief. Het bedrijfsresultaat was licht positief.

HISWA RAI Multimedia (50%-belang)

De in maart in de RAI gehouden HISWA trok 61.000 bezoekers, de later in het jaar in IJmuiden georganiseerde HISWA te Water trok in 2007 35.000 bezoekers.

Inmiddels hebben HISWA Vereniging, de brancheorganisatie voor watersportbedrijven, en Amsterdam RAI besloten tot een formele splitsing tussen de HISWA te Water en de 'droge' HISWA. Dit houdt in dat de HISWA te Water, die in Marina Seaport IJmuiden wordt gehouden, vanaf 2008 door HISWA Vereniging zal worden georganiseerd. De organisatie en exploitatie van de 'droge' HISWA komt volledig in handen van Amsterdam RAI. Om dit mogelijk te maken heeft Amsterdam RAI haar aandelenpakket in HISWA RAI Multimedia per eind 2007 overgedragen aan HISWA Vereniging. In ruil hiervoor heeft HISWA Vereniging het gebruik van de beurstitel HISWA Amsterdam in licentie gegeven aan Amsterdam RAI.

De verwachting is dat door het aanbrengen van meer focus vanuit beide organisaties de ambities met betrekking tot de ontwikkeling van verschillende watersport- en recreatiemediamedia beter kunnen worden waargemaakt.

MECC Maastricht (75%-belang)

Ook in 2007 faciliteerde MECC Maastricht een groot aantal (beurs)evenementen, alsmede nationale en internationale corporate en wetenschappelijke (met name medische) congressen. In het afgelopen jaar werd de 20^e editie van The European Fine Art Fair (TEFAF) georganiseerd. In twintig jaar is dit evenement uitgegroeid van een betrekkelijk bescheiden kunstbeurs tot een van de belangrijkste evenementen op de agenda van de internationale kunst- en antiekhandel. Voor velen is een bezoek aan TEFAF het culturele hoogtepunt van het jaar. In 2007 boden 218 van 's werelds meest vooraanstaande kunst- en antiekhandelaren objecten aan met een totale waarde van meer dan € 750 miljoen. TEFAF 2007 had 70.744 bezoekers.

In 2007 is voor de beurzenportfolio een koersverandering ingezet, gebaseerd op kwaliteitsverbetering en innovatie en gericht op continuïteit voor een langere termijn én een verbeterde marge. Om de focus op actieve marktwerking en sales te vergroten, is in het afgelopen jaar onder meer de verkoopcapaciteit flink uitgebreid en is een promotiecampagne ontwikkeld. Alle commerciële teams hebben inmiddels verkooptrainingen gevolgd en een groot aantal medewerkers volgen de RAI Masters opleiding. De samenwerking met Amsterdam RAI op ICT-gebied is verder geïntensiveerd.

CTICC Cape Town (managementovereenkomst)

Het Cape Town International Convention Centre (CTICC) heeft zich in de eerste vijf jaar van haar bestaan ontwikkeld tot de belangrijkste internationale congresbestemming van het Afrikaanse continent en is op de mondiale lijst van de International Congress and Convention Association (ICCA) gestegen van de 47^e naar de 29^e plaats. Eind 2007 verwelkomde het centrum z'n 2,5 miljoenste bezoeker en het levert inmiddels een belangrijke bijdrage aan de regionale werkgelegenheid en een extra impuls aan het toerisme.

Met de eigenaren van het CTICC heeft Amsterdam RAI een managementovereenkomst waarbij de honorering deels is gekoppeld aan het financiële resultaat. Deze overeenkomst is in het afgelopen jaar verlengd tot juli 2009 met uitzicht op verlenging met ten minste één jaar. Daardoor kan Amsterdam RAI met haar expertise in ieder geval de geplande uitbreiding van het complex en de voorbereiding van de activiteiten in het kader van het WK voetbal in 2010 begeleiden.

In het afgelopen jaar heeft CTICC met in totaal 527 evenementen opnieuw een succesvol jaar gehad. Daaronder 68 congressen, waarvan 43 internationaal. Het centrum werd ook circa 80 keer gebruikt voor grote banquetten die niet gerelateerd waren aan beurzen of congressen en verder nog vele malen gebruikt voor films en fotoshoots. De omzet overschreed in 2007 voor het eerst de grens van 100 miljoen Rand.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Het aantal bedrijven en instanties dat streeft naar duurzame bedrijfsvoering in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) stijgt de laatste jaren aanzienlijk. Amsterdam RAI toetst de activiteiten aan maatschappelijke kernwaarden. Dit maatschappelijk perspectief houdt in dat Amsterdam RAI rekening houdt met menselijke aspecten binnen en buiten het bedrijf, het milieu en dat het zich bewust is van het belang van haar activiteiten voor economie en werkgelegenheid. Amsterdam RAI onderkent dat de onderneming een belangrijke maatschappelijke verantwoordelijkheid heeft en kiest voor beleid waarbij zakelijke besluiten genomen worden op basis van de balans tussen economische, sociale en ecologische aspecten.

Om een en ander binnen en buiten de RAI op meer structurele basis gestalte te geven, heeft Amsterdam RAI in 2007 een Manager Milieu en Kwaliteit en een Manager Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) aangesteld.

Verantwoord omgaan met menselijk kapitaal

Maatschappelijk verantwoord ondernemen is erop gericht de kwaliteit van de bedrijfsvoering te garanderen bij een verantwoord omgaan met menselijk kapitaal. Amsterdam RAI biedt haar medewerkers daarom niet alleen goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden, maar biedt werknemers ook volop mogelijkheden om zich via trainingen en opleidingen te ontplooiën. Amsterdam RAI voert haar beleid op basis van geschiktheid van mensen. Gelijke kansen voor iedereen staat hierbij centraal.

Milieuaspecten

Amsterdam RAI ligt op koers met de uitvoering van de milieumambities, die vastgelegd zijn in het 3^e Bedrijfsmilieuplan voor 2005 tot en met 2009. Milieu-inspecties van de gemeentelijke Dienst Milieu en Bouwtoezicht (DMB) en onafhankelijke milieuaudits van adviesbureau Tauw hebben een goed functionerend milieuzorgsysteem aangetoond.

Tijdens evenementen wordt frequent onderzoek gedaan naar onder meer de CO₂-uitstoot, het operationeel afvalproces en de geluidsoverlast en op basis daarvan wordt beleid ontwikkeld en uitgevoerd. Vermindering en scheiding van afval en het gebruik van duurzame materialen vormen een belangrijk punt van aandacht. Milieucoördinatoren monitoren bij evenementen en adviseren standhouders op het gebied van het verminderen en scheiden van afval en het gebruik van duurzame materialen. Mede doordat het aantal coördinatoren sterk is uitgebreid, is deze aanpak voor wat betreft de afvalscheiding succesvol gebleken; de hoeveelheid afval is in het afgelopen jaar echter nog gestegen.

Het Gebouwenbeheersysteem is sterk uitgebreid om energieverbruik te monitoren en reguleren. In het afgelopen jaar zijn op meerdere plekken nieuwe geïsoleerde puien geïnstalleerd met daarin hoogrendementsramen met HR++ glas gemonteerd. Ook zijn op een groot aantal plaatsen zonweringen aangebracht die op warme dagen de energie beperken die nodig is om gebouwen te koelen. Voor bestaande luchtbehandelingsystemen zijn frequentieregelaars aangebracht, die vermogen, energieverbruik en lawaai naar behoefte kunnen reduceren, terwijl alle nieuwe luchtbehandelingsystemen aan de laatste stand der techniek voldoen. Alle nieuwe verlichting is gebaseerd op de laatste energiezuinige HF- of LED-technieken. Bij de gebouwrenovaties zijn, waar mogelijk, energiezuinige en waterbesparende voorzieningen aangebracht.

Als uitbreiding op de verplichte invoering van roetfilters voor dieselaangedreven vrachtwagens in de hallen zijn ook alle dieselauto's uit het wagenpark voorzien van een roetfilter.

Betekenis voor economie en werkgelegenheid

Op verzoek van Amsterdam RAI en de gemeente Amsterdam heeft het onderzoeksbureau ECORYS in 2006 de economische betekenis van de RAI voor de regionale economie in beeld gebracht. Dit leverde onder meer de conclusie op dat één euro omzet in de RAI nog eens vier euro omzet in de regio genereert. Voor 2007 komt dit neer op een economische impuls van ruim € 660 miljoen voor de regio. Voor de werkgelegenheid is de spin-off nog groter: één baan in de RAI leidt tot nog eens acht banen in de regio. De relatief hoge spin-off wordt vooral gegenereerd door grote, meerdaagse internationale evenementen in de RAI, waar veel buitenlandse deelnemers op af komen. Momenteel leidt dit op fulltime basis tot werkgelegenheid voor bijna 5.000 mensen in de regio.

Commitments

Amsterdam RAI participeert in en levert een bijdrage aan een groot aantal initiatieven en samenwerkingsverbanden met overheidsinstanties, koepelorganisaties en bedrijfsleven die erop gericht zijn de economische omgeving te versterken.

Voorbeelden daarvan zijn:

- **I amsterdam** (Platform voor citymarketing)
- Amsterdam Welcome programma (gericht op verbetering gastvrijheid Amsterdam)
- Amsterdam Convention Circle (samenwerkingsverband tussen Amsterdam RAI en hotels in de regio)
- NAP (internationale profilering van Nederland als kenniscentrum)
- Kenniskring Amsterdam (Platform voor kennisuitwisseling en -overdracht).

Verder is Amsterdam RAI co-founder van de nieuwe leerstoel Event Marketing & Communicatie aan Nyenrode Business Universiteit, waarvoor prof. dr. Ed Peelen is aangesteld. De nieuwe leerstoel heeft als doel de kennis over eventmarketing en -communicatie te verdiepen en de kennisuitwisseling tussen wetenschap en bedrijfsleven te stimuleren.

Medeverantwoordelijk voor de woonomgeving

Amsterdam RAI is zich bewust van haar verantwoordelijkheid met betrekking tot de gevolgen van haar activiteiten voor de directe woonomgeving. Dat geldt onder meer voor de maatregelen in het kader van het parkeerbeleid waarbij de doelstelling steeds is tijdens evenementen verkeershinder te voorkomen en geen extra parkeerdruk te veroorzaken. Ook tijdens de op- en afbouwactiviteiten van beurzen worden maatregelen getroffen om de overlast tot een minimum te beperken.

Om luchtvervuiling te voorkomen is een succesvol beleid ontwikkeld dat voorkomt dat bij het complex files van vrachtwagens ontstaan. Om geluidshinder te beperken gelden voor evenementen in de RAI stringente maatregelen met betrekking tot de geluidssterkte en -duur.

Ook visuele aspecten zijn voor de omgeving van belang. Dit aspect speelt een rol bij de huidige bouwactiviteiten en ook bij de besluitvorming over de herinrichting van het 'voorplein' na de voltooiing van het metrostation. De plannen voorzien in een multifunctioneel plein met verplaatsbare (groen)voorzieningen die het geheel een internationale allure moeten geven.

Ondersteuning goede doelen

In het kader van de meerjarige support aan Stichting Steun Emma Kinderziekenhuis AMC en AMREF Flying Doctors heeft Amsterdam RAI in het afgelopen jaar bijgedragen aan verschillende fondsenwervende activiteiten. Vaak gebeurt dat door in de planning en uitvoering van events fundraising voor deze organisaties te betrekken. Zo introduceerde de Stichting Steun Emma Kinderziekenhuis AMC tijdens AutoRAI 2007 een nieuwe mobiele stand, die overal in Amsterdam en omgeving kan worden ingezet. Tijdens de gala-avond heeft premier Balkenende namens RAI Vereniging en Amsterdam RAI een cheque overhandigd, waarvan het geld bestemd is voor de geplande metamorfose van het Emma Kinderziekenhuis.

AMREF Flying Doctors vierde begin november haar 50-jarig jubileum in het RAI theater met Amsterdam RAI als hoofdsponsor van een exclusief galadiner en een exclusief optreden van The African Mama's. Een groot aantal medewerkers van Amsterdam RAI heeft aan het succes van de avond bijgedragen door belangeloos actief te zijn bij de ontvangst van de gasten, de garderobes en in de bediening. Deze benefietvoorstelling, een veiling en een verloting brachten een substantieel bedrag op. AMREF, ooit begonnen als de 'Flying Doctors' in Oostelijk Afrika, is een organisatie die kwetsbare groepen in Afrika toegang geeft tot zorg. Behalve op medische hulp, richt de organisatie zich op het behoud van gezondheid en het voorkomen van ziekten. Daartoe worden moderne middelen ingezet: van vliegtuigen en mobiele ziekenhuizen tot e-learning.

Corporate governance

Amsterdam RAI is niet beursgenoteerd en daarmee is de Nederlandse corporate governance code ('de Code') niet verplicht. Desondanks is Amsterdam RAI zich bewust van haar maatschappelijke rol en de daaruit voortvloeiende verantwoordelijkheden en daarom wordt een groot en relevant deel van de Code gevolgd. Alle activiteiten zijn gestoeld op de door Amsterdam RAI geformuleerde kernwaarden en business principles. Deze zijn onder meer vastgelegd in:

- Directiereglement
- Reglement Raad van Commissarissen
- Klokkeluidersregeling
- Protocol ongewenste omgangsvormen
- Statuten.

Om hierin volledig transparant te zijn, zijn deze documenten, alsmede het volledige jaarverslag, gepubliceerd op www.rai.nl.

Financiële resultaten

Omzet

Amsterdam RAI heeft in 2007 een netto-omzet (exclusief mutatie onderhanden werk) behaald van € 133,3 miljoen, tegenover € 115,7 miljoen in het voorgaande jaar.

De spreiding van de omzet is als volgt (in miljoenen euro's; in % van de omzet):

	2007	%	2006	%	2005	%
Organiseren van beurzen	53,9	40%	44,6	39%	45,8	43%
Accommodatieverhuur	21,7	16%	21,0	18%	16,0	15%
Uitgeven van vakbladen	6,3	5%	6,3	5%	6,1	5%
Catering	18,7	14%	15,7	14%	15,6	15%
Overige	32,7	25%	28,1	24%	24,0	22%
Totaal	133,3	100%	115,7	100%	107,5	100%

Kosten en afschrijvingen

De kosten stegen met 10,4%, een stijging die verband houdt met extra kosten voor de bouw van RAI Elicium, het opstarten van verschillende projecten met tijdelijke extra externe kosten (onder meer op het gebied van ICT, management development, veiligheid en parkeren) en de hogere inkoopkosten als gevolg van de succesvolle en substantieel gegroeide activiteiten van Exhibitor Services. De omvangrijke investeringen die in het kader van het meerjarig strategisch plan worden gedaan, verhogen de afschrijvingsdruk. Doordat afschrijvingen van vroegere investeringen aflopen is deze stijging per saldo beperkt.

Bedrijfsresultaat en winst

Het jaar 2007 is afgesloten met een bedrijfsresultaat van € 12,5 miljoen (2006: € 12,9 miljoen) en een nettowinst van € 7,3 miljoen, 22,6% minder dan de € 9,4 miljoen in het voorgaande jaar. De nettowinst bestond volledig uit operationeel resultaat. Voor alle deelnemingen gold dat het resultaat positief was.

Investeringen

In het afgelopen jaar is voor € 22,2 miljoen geïnvesteerd in gebouwen, installaties en inventaris. Daarnaast is € 1,0 miljoen geïnvesteerd in software.

Realisatie investeringsbudget in kader strategisch plan

In 2003 heeft Amsterdam RAI gekozen voor een strategisch plan om Amsterdam RAI in de periode 2003 tot en met 2008 te ontwikkelen tot de leukste, innovatieve, internationale compact Convention Centre van Europa met eersteklas beurzen en andere evenementen met een optimale economische spin-off en voldoende rendement.

Het plan omvat investeringen in organisatie en mensen, in beurzen en beursconcepten en, voor een totaalbedrag van € 105 miljoen (na indexatie verhoogd tot € 111 miljoen), in gebouwen en inrichting. Belangrijke doelstelling daarbij is de upgrading van het RAI Congressentrum tot een mondiaal toonaangevende locatie. Van de volgens het strategisch plan uit te voeren deelplannen op het gebied van investeringen in organisatieverandering, human resources en product vernieuwing is het overgrote deel inmiddels gerealiseerd.

Tot en met 2007 is uit hoofde van het geïndexeerde budget van € 111 miljoen voor investeringen in gebouwen en inrichting € 70,9 miljoen geïnvesteerd en aanbesteed. Dit bedrag kan als volgt worden onderverdeeld:

- Investeringen gericht op Arbo en veiligheid € 14,6 miljoen
- Onderhoudsinvesteringen € 12,5 miljoen
- Investeringen gericht op kostenbesparing € 2,0 miljoen
- Renovaties € 13,1 miljoen
- Investeringen in kwaliteitsverbetering € 12,5 miljoen
- Uitbreiding complex met RAI Elicium € 16,2 miljoen.

Financiering en rente

De investeringen die in 2007 zijn gedaan, konden mede dankzij de operationele kasstroom, worden gefinancierd uit de bestaande kredietfaciliteiten. De rentelasten zijn nagenoeg gelijk gebleven.

De verhouding eigen / vreemd vermogen kwam uit op 39/61, wat als gezond kan worden gekwalificeerd.

Vooruitzichten

Strategie komende jaren

De huidige strategie van Amsterdam RAI is gericht op de positionering als leukste, innovatieve, internationale compact Convention Centre van Europa met sterke beurstitels, optimale economische spin-off en voldoende rendement. Omdat het bijbehorende strategisch plan en het meerjarig investeringsplan in de loop van 2008 grotendeels zijn uitgevoerd, heeft Amsterdam RAI zich de afgelopen tijd samen met de Business Transformatie Groep georiënteerd op de te volgen strategie in de periode 2008-2013. De belangrijkste uitkomst van deze strategische heroriëntatie is dat Amsterdam RAI zich de komende jaren vooral zal richten op hogere waardecreatie per m². Dat gebeurt onder meer door de focus op grote meerdaagse, internationale evenementen te versterken, door de sterke nationale evenementen in de eigen portfolio uit te bouwen en hoogwaardiger te positioneren en door de ontwikkeling van hoogwaardige diensten.

Verwachtingen 2008

Gezien de beurskalender in het gunstiger 'even' jaar 2008, verwachten wij dat omzet en resultaat in 2008 zullen uitstijgen boven het niveau van 2007; het resultaat zal echter naar verwachting niet uitkomen boven dat van het topjaar 2006.

Voor de langere termijn wekt het vertrouwen dat er in het afgelopen jaar meerdere nieuwe grote evenementen zijn geboekt die in de jaren na 2008 plaatsvinden.

Amsterdam, 13 maart 2008

Directie RAI Holding B.V.

Drs. A.J. Bakker
Voorzitter

Drs. L.J. Beyer
Directeur

Grondslagen

Algemeen

De grondslagen voor waardering en resultaatbepaling hebben betrekking op zowel de geconsolideerde als de vennootschappelijke jaarrekening.

Aandeelhoudersstructuur

De RAI Vereniging heeft een 75% belang in RAI Holding B.V. 25% van de aandelen is in handen van de Gemeente Amsterdam.

Verkoop bedrijfsonderdelen

Per 31 december 2007 heeft de vennootschap haar eigendom in Hiswa RAI Multimedia B.V. (50%), Amsterdam afgestoten.

Groepsstructuur

De vennootschap bezit 100% (tenzij anders vermeld) van de aandelen in de volgende belangrijkste deelnemingen: Amsterdam RAI B.V., Amsterdam; Maastrichts Expositie- en Congressentrum (MECC) B.V. (75%), Maastricht; Arfora B.V., Amsterdam; RAI Langfords B.V., Amsterdam; RAI Vision B.V. (50%), Amsterdam; Grace B.V. (33,3%), Amsterdam.

In deze groepsmaatschappijen zijn de resultaten verwerkt van de volgende belangrijkste indirecte deelnemingen (100%, tenzij anders vermeld): AV RAI B.V., Amsterdam; Amsterdam RAI Catering B.V., Amsterdam.

Juridische structuur RAI Holding B.V.

In het kader van de verdere vereenvoudiging van de juridische structuur van RAI Holding B.V. zijn in 2007 de volgende rechtspersonen geliquideerd: RAI Exhibitions Singapore Pte. Ltd., Singapore; Winterbrook Ltd., Londen; RAI South America S/C Ltda., Sao Paulo; ; A'DM'P B.V., Amsterdam; V.I.B. B.V., Maastricht; B.T.C. B.V., Maastricht.

Consolidatiegrondslagen

Geconsolideerd worden de financiële gegevens van RAI Holding B.V. en al haar groepsmaatschappijen. Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin RAI Holding B.V. beslissende invloed op het beleid heeft. Joint-ventures, zijnde deelnemingen waarin RAI Holding B.V. een 50% belang heeft en gezamenlijk met andere aandeelhouders de zeggenschap uitoefent, worden partieel geconsolideerd. De overige deelnemingen worden niet geconsolideerd.

De financiële gegevens van gedurende het verslagjaar verkregen ondernemingen worden geconsolideerd vanaf het moment dat RAI Holding B.V. beslissende invloed heeft verkregen op het beleid van die ondernemingen tot aan het moment van beëindiging daarvan.

Vergelijkende cijfers

De cijfers over het jaar 2006 zijn, waar nodig, geherrubriceerd ten einde vergelijkbaarheid met 2007 mogelijk te maken.

Vreemde valuta

Als functionele valuta is aangemerkt de euro. Activa en passiva luidend in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de koersen per balansdatum. Voor bedrijfsoperaties buiten Nederland die hun jaarrekening opmaken in valuta anders dan de euro, worden de winst- en verliesrekening en de kasstromen omgerekend tegen de gemiddelde valutakoersen gedurende het jaar. Koersverschillen die ontstaan bij de omrekening van de netto vermogenswaarde van buitenlandse deelnemingen worden rechtstreeks verantwoord in het eigen vermogen. Transacties in vreemde valuta worden verantwoord tegen de valutakoersen op het moment van de transacties.

Transacties met gelieerde ondernemingen

RAI Holding B.V. verricht transacties met gelieerde maatschappijen waarvan de belangrijkste RAI Vereniging (75% aandeelhouder) en de Gemeente Amsterdam (25% aandeelhouder) zijn. Deze transacties vinden in beginsel plaats op "at arm's length" basis.

Gedurende boekjaar 2007 is door Amsterdam RAI B.V. € 1.805.000 (2006: € 130.000) aan opslagen afgedragen aan de RAI Vereniging in het kader van gehouden beurzen waarvan RAI Vereniging beurstitelhouder is.

Evenals in 2006 is door Amsterdam RAI B.V. in 2007 geen bijdrage afgedragen aan de Gemeente Amsterdam.

Balans

De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover bij de afzonderlijke posten in de toelichting niet anders is vermeld, tegen nominale waarde.

Immateriële vaste activa

Vakbladtitels zijn gewaardeerd tegen historische kostprijs verminderd met afschrijvingen, dan wel lagere marktwaarde. Beurstitels zijn gewaardeerd op kostprijs of lagere marktwaarde. Op alle titels wordt afgeschreven over de economische levensduur, die wordt verondersteld maximaal 20 jaar te zijn.

Software wordt gewaardeerd tegen historische kostprijs en wordt afgeschreven over de economische levensduur. Exploitatie-rechten zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs en jaarlijks wordt hierop afgeschreven, gebaseerd op de duur van het recht.

Met ingang van 1 januari 2002 wordt het verschil tussen de verkrijgingprijs en de netto vermogenswaarde bij de verwerving van op netto vermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen als goodwill geactiveerd en afgeschreven over de verwachte economische levensduur, die wordt verondersteld maximaal 20 jaar te zijn. Goodwill ontstaan vóór 1 januari 2002 is rechtstreeks afgeboekt ten laste van het eigen vermogen.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs, verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op de economische levensduur. Werken in uitvoering worden gewaardeerd tegen kostprijs.

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarbij invloed van betekenis wordt uitgeoefend op het zakelijke en financiële beleid worden gewaardeerd tegen de netto vermogenswaarde, bepaald op basis van de waarderingsgrondslagen van RAI Holding B.V. Deelnemingen waarbij geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen actuele waarde welke is afgeleid van de netto vermogenswaarde.

Voorraden

Waardering van de Food & Beverage en overige voorraden geschiedt tegen verkrijgingprijs, voor zover nodig onder aftrek van een voorziening voor incurantheid.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en, voor zover nodig, verminderd met een voorziening voor oninbaarheid.

Effecten

Effecten zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs of lagere marktwaarde per balansdatum. Als marktwaarde geldt in principe de beurswaarde. Indien de verkoop op korte termijn zal plaatsvinden, geldt als marktwaarde de directe opbrengstwaarde.

Aandeel derden

Het aandeel van derden in groepsmaatschappijen wordt bepaald op basis van de netto vermogenswaarde vastgesteld conform de grondslagen van deze jaarrekening.

Voorzieningen

Pensioenvoorziening

De onderneming heeft voor haar werknemers een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegde-bijdrageregeling: de verplichtingen van de onderneming gaan niet verder dan het betalen van een jaarlijkse bijdrage aan de verzekeringsmaatschappij. De in de toekomst te betalen bijdragen zullen mede afhankelijk zijn van de ontwikkeling van de arbeidsvoorwaarden en van de rendementen die de verzekeringsmaatschappij behaalt op de belegde bijdragen. De onderneming treft geen voorziening voor eventuele toekomstige verhogingen van de bijdragen.

Overige voorzieningen

Voor toekomstige reorganisatiekosten wordt een voorziening getroffen indien op balansdatum sprake is van een geformaliseerd en gedetailleerd reorganisatieplan, en uiterlijk op de opmaakdatum van de jaarrekening is begonnen met de uitvoering van dat plan dan wel de hoofdlijnen van dat plan zijn gecommuniceerd aan de direct betrokken medewerkers. Voor gehuurde gebouwen waarvan de kosten van groot onderhoud op grond van met derden gemaakte contractuele afspraken voor rekening komen van RAI Holding B.V. of haar groepsmaatschappijen, wordt een voorziening gevormd ter egalisatie van de kosten van groot onderhoud over de contractuele huurperiode. De hoogte van de voorziening wordt gebaseerd op een meerjarenplan voor groot onderhoud. Onderhoudskosten voor gebouwen in eigendom worden direct ten laste van het resultaat verantwoord, dan wel geactiveerd en afgeschreven indien de algemene activeringscriteria dit toestaan.

(Latente) vennootschapsbelasting

Tijdelijke verschillen tussen commerciële en fiscale winstbepaling worden tegen nominale waarde in de balans opgenomen als latent te vorderen respectievelijk verschuldigde vennootschapsbelasting. Latent te vorderen vennootschapsbelasting uit hoofde van compensabele verliezen wordt, voor zover het redelijkerwijs te verwachten valt dat deze realiseerbaar wordt, gewaardeerd tegen het per balansdatum bekende toekomstige belastingtarief.

RAI Holding B.V. staat aan het hoofd van een fiscale eenheid waarin ook de volgende ondernemingen zijn opgenomen: Amsterdam RAI B.V., AV RAI B.V., Amsterdam RAI Catering B.V. en RAI Langfords B.V.

Verantwoording van opbrengsten en kosten

De bepaling van het resultaat geschiedt volgens een stelsel gebaseerd op historische kostprijs. Opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarin de prestatie wordt verricht. Voor beurzen en tentoonstellingen betreft dit de periode waarin het evenement plaatsvindt. Winstneming vindt ook pas op dat moment plaats.

Kasstroomoverzicht

De liquide middelen zijn opgenomen inclusief de effecten, welke als zeer liquide beleggingen kunnen worden beschouwd.

Geconsolideerde jaarrekening

1.1 Geconsolideerde balans (vóór voorstel resultaatbestemming)

(Bedragen x € 1.000)

	Ref.	2007		2006	
Vaste activa					
Immateriële vaste activa	1.1.1.	2.851		2.279	
Materiële vaste activa	1.1.2.	141.541		129.342	
Financiële vaste activa	1.1.3.	1.446		1.170	
			145.838		132.791
Vlottende activa					
Vorraden		352		246	
Vorderingen	1.1.4.	35.018		29.141	
Effecten		41		41	
Liquide middelen		2.335		3.069	
			37.746		32.497
			183.584		165.288
Groepsvermogen	1.1.5.				
Gestort en opgevraagd kapitaal		2.730		2.730	
Agioreserves		22.006		22.006	
Overige reserves		37.227		28.737	
Onverdeelde winst		7.275		9.400	
			69.238		62.873
Aandeel derden			-7		-53
			69.231		62.820
Voorzieningen	1.1.6.		2.762		3.154
Schulden					
Langlopende schulden	1.1.7.	51.705		55.613	
Kortlopende schulden	1.1.8.	59.886		43.701	
			111.591		99.314
			183.584		165.288

2.1. Geconsolideerde winst- en verliesrekening

(Bedragen x € 1.000)

	Ref.	2007	2006
Netto-omzet	2.1.1.	133.339	115.685
Wijzigingen in onderhanden werk		-6.287	976
Som der bedrijfsopbrengsten			
		127.052	116.661
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	2.1.2.	55.030	43.946
Lonen en Salarissen	2.1.3.	22.328	20.843
Sociale lasten		2.383	2.198
Pensioenlasten		2.443	2.584
Afschrijving op immateriële en materiële vaste activa		10.379	11.183
Overige waardeveranderingen van immateriële en materiële vaste activa		-2	-350
Overige bedrijfskosten (inclusief overige personeelskosten)	2.1.4.	22.029	23.393
Som der bedrijfslasten			
		114.590	103.797
		12.462	12.864
Opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	2.1.5.	-220	0
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten		67	56
Rentelasten en soortgelijke kosten	2.1.6.	-2.786	-2.670
		-2.939	-2.614
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening vóór belastingen		9.523	10.250
Belastingen op resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	2.1.7	-2.535	-1.312
Aandeel in winst van ondernemingen waarin wordt deelgenomen		332	576
Aandeel derden in resultaat		-45	-114
Nettoresultaat		7.275	9.400

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

(Bedragen x € 1.000)

	2007		2006
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Nettoresultaat	7.275		9.400
Afschrijvingen en waardeverminderingen	10.379		11.183
Cashflow		17.654	20.583
Mutaties in voorraden en vorderingen	-5.983		-3.732
Mutaties in kortlopende schulden	16.185		5.481
Mutatie in werkkapitaal		10.202	1.749
Mutaties in voorzieningen		-392	162
Totale kasstroom uit operationele activiteiten		27.464	22.494
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Netto-investering in materiële vaste activa	-22.154		-10.446
Netto-investering in immateriële vaste activa	-996		-635
Netto-investering in financiële vaste activa	-276		-471
Totale kasstroom uit investeringsactiviteiten		-23.426	-11.552
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Dividenduitkering	-910		-910
Mutaties in langlopende schulden	-3.908		-10.139
Aandeel derden	46		114
Totale kasstroom uit financieringsactiviteiten		-4.772	-10.935
Toename liquide middelen en effecten		-734	7
Liquide middelen en effecten per 1 januari		3.110	3.103
Liquide middelen en effecten per 31 december		<u>2.376</u>	<u>3.110</u>

Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2007

(Bedragen x € 1.000)

Vaste activa

1.1.1. Immateriële vaste activa	Beurs- titels	Vakblad- titels	Software	Overige	Totaal
Aanschaffingswaarde per 1-1-2007	561	998	9.603	1.178	12.340
Reclassificatie	0	0	203	0	203
Aanschaffingen	0	0	1.029	0	1.029
Desinvesteringen	-136	0	-135	-44	-315
Aanschaffingswaarde per 31-12-2007	425	998	10.700	1.134	13.257
Afschrijvingen en waardeverminderingen per 1-1-2007	370	225	8.805	661	10.061
Reclassificatie	0	0	171	0	171
Afschrijvingen 2007	13	50	289	72	424
Desinvesteringen	-88	0	-93	-69	-250
Afschrijvingen en waardeverminderingen per 31-12-2007	295	275	9.172	664	10.406
Boekwaarde per 1-1-2007	191	773	798	517	2.279
Boekwaarde per 31-12-2007	130	723	1.528	470	2.851

Investeringen in beurstitels en vakbladtitels worden in maximaal 20 jaar afgeschreven. Software wordt afgeschreven in een periode van 5 jaar, te rekenen vanaf het moment van ingebruikneming. De waardevermindering met betrekking tot beurstitels hangt samen met de jaarlijkse impairment test van in het verleden extern verworven beurstitels. De categorie 'Overige' betreft met name het publiciteitsrecht en het gebruiksrecht van een lounge in de Amsterdam ArenA. Deze rechten worden afgeschreven tot het jaar 2012. De reclassificatie betreft een overboeking van hardware naar software om de inzichtelijkheid te vergroten. De desinvestering beurstitels hangt samen met de verkoop van de beurstitel Rekreatech, Sport en Pleasure. De overige desinvesteringen hangen volledig samen met de verkoop van het belang in Hiswa RAI Multimedia B.V. (HRM B.V.) (50%).

1.1.2. Materiële vaste activa

	Gebouwen, installaties en terreinen	Inventaris	Werken in uitvoering	Totaal
Aanschaffingswaarde per 1-1-2007	203.320	30.214	6.606	240.140
Reclassificatie	0	-203	0	-203
Investerings	0	0	19.772	19.772
Gereedgekomen werk in uitvoering	4.772	4.250	-6.604	2.418
Desinvesteringen	0	-31	0	-31
Aanschaffingswaarde per 31-12-2007	208.092	34.230	19.774	262.096
Afschrijvingen en waardeverminderingen per 1-1-2007	90.745	20.053	0	110.798
Reclassificatie	0	-171	0	-171
Afschrijvingen 2007	7.551	2.404	0	9.955
Desinvesteringen	0	-27	0	-27
Afschrijvingen en waardeverminderingen per 31-12-2007	98.296	22.259	0	120.555
Boekwaarde per 1-1-2007	112.575	10.161	6.606	129.342
Boekwaarde per 31-12-2007	109.796	11.971	19.774	141.541

Gebouwen en terreinen (inclusief afgekochte erfpacht) worden afgeschreven in 50 jaar, het congrescentrum in 20 jaar en installaties in 10 tot 20 jaar. De overige vaste activa worden afgeschreven in 5 tot 20 jaar. De desinvesteringen hangen volledig samen met de verkoop van het belang in Hiswa RAI Multimedia B.V. (HRM B.V.) (50%). Op basis van een herbeoordeling van de economische levensduur van de materiële vaste activa is de afschrijvingstermijn van overige vaste activa herzien van 2 jaar naar minimaal 5 jaar. Ten opzichte van de eerdere afschrijvingstermijn leidt dit voor het boekjaar 2007 tot € 662.000 lagere afschrijvingskosten. Deze schattingswijziging heeft geen gevolgen voor de vergelijkende cijfers.

1.1.3. Financiële vaste activa

	Deel- nemingen	Overige vorderingen	Totaal
Stand per 1-1-2007	227	943	1.170
Resultaat Boekjaar	95	197	292
Aflossingen	0	-16	-16
Stand per 31-12-2007	322	1.124	1.446

Vlottende activa

1.1.4. Vorderingen

	2007	2006
Handelsvorderingen	25.791	20.027
Voorziening voor dubieuze debiteuren	-1.635	-2.028
	24.156	17.999
Actieve belastinglatentie	0	1.273
Vordering op aandeelhouder	200	27
Overige vorderingen	4.345	3.611
Overlopende activa	6.317	6.231
	35.018	29.141

Per 31 december 2007 was een bedrag van circa € 1,9 miljoen aan compensabele verliezen van het Maastrichts Expositie- en Congressentrum (MECC) B.V. (2006: € 2,0 miljoen) niet in de waardering van de belastinglatentie betrokken.

In de overlopende activa is een bedrag ad € 965.000 (2006: € 774.000) opgenomen betreffende uitgaven voor de ontwikkeling van een hotel. Deze uitgaven hebben een langlopend karakter.

1.1.5. Groepsvermogen

Voor een toelichting op de mutaties in het eigen vermogen gedurende 2006 en 2007 wordt verwezen naar de toelichting op de vennootschappelijke jaarrekening van RAI Holding B.V. Gedurende het boekjaar vonden er geen directe vermogensmutaties plaats in het eigen vermogen.

1.1.6. Voorzieningen

	Onderhoud	Belasting- latentie	Pensioen en Overig	Totaal
Stand per 1-1-2007	1.821	1.085	248	3.154
Dotatie	350	0	125	475
Onttrekking	129	608	0	737
Vrijval	130	0	0	130
Stand per 31-12-2007	<u>1.912</u>	<u>477</u>	<u>373</u>	<u>2.762</u>

De voorziening groot onderhoud heeft betrekking op Maastrichts Expositie- en Congressentrum (MECC) B.V. in het kader van toekomstige te verrichten onderhoudswerkzaamheden aan de in gebruik zijnde ruimten en installaties van het congrescentrum en hallen. De passieve belastinglatentie is afgenomen en bestaat uit verschillen tussen commerciële en fiscale waardering. De overige voorziening betreft een jubileavoorziening. Deze voorziening is gevormd voor te verwachten toekomstige uitkeringen aan het personeel in verband met jubilea, hierbij is rekening gehouden met toekomstige loonstijging, inflatie en personeelsverloop.

1.1.7. Langlopende schulden

	2007	2006
Lening ABN AMRO Bank N.V.	41.250	45.000
Lening Gemeente Maastricht	1.191	1.264
Overige schulden	9.264	9.349
	<u>51.705</u>	<u>55.613</u>

De kredietovereenkomst met de ABN AMRO Bank N.V. bevat, naast de in 2004 overeengekomen rekening-courantfaciliteit van € 25,0 miljoen, twee leningen:

Lening I is afgesloten in 2005, heeft een looptijd van 10 jaar en bedraagt € 30 miljoen. Aflossing vindt plaats in 16 halfjaarlijkse termijnen vanaf 1 juli 2008.

Lening II is afgesloten in 2005, heeft een looptijd van 10 jaar en bedroeg € 25 miljoen. In 2006 heeft een vervroegde aflossing plaatsgevonden van € 10 miljoen. De aflossing dient uiterlijk binnen 10 jaar te hebben plaatsgevonden. De rente op de leningen bedraagt Euribor + 0,65%. Teneinde de rentepercentages te fixeren zijn in 2005 renteswap contracten afgesloten voor de periode 2006 - 2016 ten bedrage van € 55 miljoen. In 2006 is een deel van de renteswap van € 10 miljoen verkocht. Op grond van de afgesloten renteswap contracten betaalt Amsterdam RAI B.V. een rentepercentage van 4,01% over € 30 miljoen en 4,18% over € 15 miljoen. Als zekerheid voor de aflossing van de langlopende schulden zijn de bedrijfspanden aan het Europaplein bezwaard met hypotheek.

De lening Gemeente Maastricht betreft een in 2003 van de Gemeente Maastricht ontvangen annuïtaire lening van € 1.464.000. Deze annuïtaire lening heeft een looptijd tot augustus 2017 en kent een rentepercentage van 4,5%.

De overige langlopende schulden betreffen een van de Gemeente Amsterdam ontvangen afkoopsom inzake de exploitatieverliezen van het Congressentrum in de periode tot 2038.

Het af te lossen deel in 2008 van lening I waarvan aflossing plaats vindt in 16 halfjaarlijkse termijnen vanaf 1 juli 2008, is opgenomen onder overlopende passiva.

1.1.8. Kortlopende schulden

	2007	2006
Schulden aan kredietinstellingen	7.674	5.686
Vooruitontvangen bedragen	18.548	12.569
Schulden aan leveranciers	7.678	8.123
Overige belastingen en premies sociale verzekeringen	2.192	1.047
Overlopende passiva	23.794	16.276
	59.886	43.701

Het opgenomen deel van de rekening-courantfaciliteit met de ABN AMRO Bank N.V. is verantwoord onder schulden aan kredietinstellingen.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

1. De totale contractuele verplichtingen uit hoofde van huurovereenkomsten bedragen ultimo het boekjaar € 14.458.806 (2006: € 16.633.102), waarvan € 2.061.158 betrekking heeft op 2008.
2. In het kader van huurcontracten en borgstellingen zijn bankgaranties afgegeven ten bedrage van € 100.553 (2006: € 100.553).
3. Er zijn operational leaseverplichtingen voor 60 (2006: 65) auto's aangegaan. Ultimo het boekjaar bedragen de totale contractuele verplichtingen € 974.242 (2006: € 974.737), waarvan € 387.583 binnen één jaar verval.
4. Tot 31 oktober 2011 moet jaarlijks € 115.141 aan erfpacht worden betaald aan de Gemeente Amsterdam.
5. In het kader van een tijdschrifttitel is tot en met 2009 een licentievergoeding verschuldigd ad € 150.000 waarvan € 75.000 betrekking heeft op 2008.
6. Op 31 december 2007 is voor een bedrag van € 7.048.479 verplichtingen aangegaan betreffende de bouw van de RAI Elicium.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening 2007

(Bedragen x € 1.000)

2.1.1. Omzet

Naar geografische gebieden

	2007	2006
Nederland	131.235	114.807
Overige landen	2.104	878
	133.339	115.685
	133.339	115.685

Naar activiteiten

Beurzen en evenementen	53.853	44.640
Accommodatieverhuur	21.680	21.002
Uitgeven van vakbladen	6.344	6.302
Catering	18.671	15.692
Parkeeromzetten	6.967	5.763
Hotelcommissies	2.935	3.332
Facility Services	15.420	11.626
Overige	7.469	7.328
	133.339	115.685
	133.339	115.685

2.1.2. Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

Beurzen en evenementen	12.912	11.270
Accommodatieverhuur	694	886
Uitgeven van vakbladen	3.144	3.198
Kosten van inhuur	5.786	4.718
Catering	6.838	5.210
Personeel	14.219	10.877
Marketingkosten	4.493	3.711
Overig	6.944	4.076
	55.030	43.946
	55.030	43.946

2.1.3. Personeelskosten

De bezoldiging van bestuurders (2) bedroeg € 668.182 (in 2006: € 671.430).

De beloning aan commissarissen (5) bedroeg € 110.000 (in 2006: € 87.000).

Gemiddeld aantal personeelsleden (FTE) werkzaam bij de groep

In Nederland	461	443
	461	443

2.1.4. Overige bedrijfskosten

	2007	2006
Gebouwkosten	11.365	11.269
Bureaunkosten	1.370	1.464
Automatiseringskosten	3.654	2.746
Advieskosten	3.458	3.074
Reis-, verblijf- en representatiekosten	1.021	1.015
Overige personeelskosten	262	972
Overige algemene bedrijfskosten	899	2.853
	22.029	23.393
	22.029	23.393

2.1.5. Opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten

In 2007 heeft RAI Holding B.V. haar belang in Hiswa RAI Multimedia B.V. (50%) afgestoten.

2.1.6. Rentelasten en soortgelijke kosten

	2007	2006
Rentelasten	2.710	2.583
Koersverschillen	76	87
	2.786	2.670
	2.786	2.670

2.1.7. Belastingen

Belastinglast op basis van het commerciële resultaat	2.512	2.961
Bate uit hoofde van fiscale liquidatie deelneming	0	-1.273
Vrijval passieve latentie wegens tariefswijziging	0	-175
Verrekende belastingen en overige effecten	23	-201
	2.535	1.312
	2.535	1.312

Vennootschappelijke jaarrekening

3.1 Vennootschappelijke balans (vóór voorstel resultaatbestemming)

(Bedragen x € 1.000)

	ref.	2007		2006	
Vaste activa					
Financiële vaste activa	3.1.1	69.238		62.924	
			69.238		62.924
Eigen vermogen	3.1.2				
Geplaatst kapitaal		2.730		2.730	
Agioreserves		22.006		22.006	
Overige reserves		37.227		28.737	
Onverdeelde winst		7.275		9.400	
			69.238		62.873
Voorzieningen	3.1.3				
			0		51
			69.238		62.924

Vennootschappelijke winst- en verliesrekening

(Bedragen x € 1.000)

	2007	2006
Vennootschappelijk resultaat na belastingen	-244	53
Resultaat deelnemingen na belastingen	7.519	9.347
Nettoresultaat	7.275	9.400

De vennootschappelijke winst- en verliesrekening is opgesteld met inachtneming van artikel 402 Boek 2 BW. Afboekingen op aan deelnemingen verstrekte leningen zijn verantwoord onder resultaat deelnemingen.

Toelichting op de vennootschappelijke balans per 31 december 2007

(Bedragen x € 1.000)

	Deelnemingen in groeps- maat- schappijen	Overige deel- nemingen	Vorderingen op groeps- maat- schappijen	Totaal
3.1.1. Financiële vaste activa				
Stand per 1-1-2007	60.968	226	1.730	62.924
Dividend	-228	0	0	-228
Resultaat boekjaar	7.424	95	0	7.519
Desinvesteringen	-121	0	0	-121
Aflossingen	0	0	-856	-856
Stand per 31-12-2007	68.043	321	874	69.238

De vorderingen op groepsmaatschappijen hebben een overwegend langlopend karakter. Er wordt geen rente over berekend.

De vennootschap bezit 100% (tenzij anders vermeld) van de aandelen in de volgende belangrijkste deelnemingen: Amsterdam RAI B.V., Amsterdam; Maastrichts Expositie- en Congrescentrum (MECC) B.V. (75%), Maastricht; Arfora B.V., Amsterdam; RAI Langfords B.V., Amsterdam; RAI Vision B.V. (50%), Amsterdam; Grace B.V. (33,3%), Amsterdam.

In deze groepsmaatschappijen zijn de resultaten verwerkt van de volgende belangrijkste indirecte deelnemingen (100%, tenzij anders vermeld): AV RAI B.V., Amsterdam; Amsterdam RAI Catering B.V., Amsterdam.

3.1.2. Eigen vermogen

	Aandelen- kapitaal	Agio reserve	Overige Reserves	Onverdeelde winst	Totaal
Stand per 1-1-2006	2.730	22.006	22.274	7.373	54.383
Resultaatbestemming	0	0	7.373	-7.373	0
Resultaat boekjaar	0	0	0	9.400	9.400
Dividend	0	0	-910	0	-910
Stand per 31-12-2006	2.730	22.006	28.737	9.400	62.873
Stand per 1-1-2007	2.730	22.006	28.737	9.400	62.873
Resultaatbestemming	0	0	9.400	-9.400	0
Resultaat boekjaar	0	0	0	7.275	7.275
Dividend	0	0	-910	0	-910
Stand per 31-12-2007	2.730	22.006	37.227	7.275	69.238

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt voorgesteld om over 2007 een dividend uit te keren ad € 2.000.000 en het resultaat na belasting over 2007, onder aftrek van het uit te keren dividend, toe te voegen aan de overige reserves.

3.1.3. Voorzieningen

	Passieve Belasting- latentie
Stand per 1-1-2007	51
Dotatie	0
Vrijval	51
Stand per 31-12-2007	0

De onderneming RAI Holding heeft in 2007, evenals in 2006, geen personeel in dienst gehad.

Voor de deelnemingen Amsterdam RAI B.V., AV RAI B.V., Amsterdam RAI Catering B.V. en RAI Langfords B.V. zijn garantieverklaringen ex artikel 403 afgegeven.

Amsterdam, 13 maart 2008

De directie,

Drs. A.J. Bakker

Drs. L.J. Beyer

De Raad van Commissarissen,

Drs. P. Ribourdouille (voorzitter)

Drs. H.C.R. van de Coolwijk (vice-voorzitter)

Drs.ing. P.F. Hartman

F.I.M. Houterman

Prof.dr. A.J.M. Roobeek

Overige gegevens

Voorstel resultaatbestemming

Volgens artikel 16 van de statuten staat het resultaat ter beschikking van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt voorgesteld om over 2007 een dividend uit te keren ad € 2 miljoen en het resultaat na belasting over 2007, onder aftrek van het uit te keren dividend, toe te voegen aan de overige reserves. Het resultaat na belasting over 2007 is opgenomen in de post onverdeelde winst in het Eigen Vermogen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Geen.

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2007 van RAI Holding B.V. te Amsterdam bestaande uit de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2007 en de geconsolideerde en enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2007 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

De directie van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de entiteit. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de entiteit heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van RAI Holding B.V. per 31 december 2007 en van het resultaat over 2007 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties

Op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e BW melden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Amstelveen, 13 maart 2008

BDO CampsObers Audit & Assurance B.V.
namens deze,

R.W. Brummelman RA

	2007	2006	2005	2004
Tentoonstellingen georganiseerd door Amsterdam RAI in RAI Complex	14	16	16	16
Bezoekers	899.034	464.720	975.215	494.351
Netto verhuurde metrage	217.598	188.086	220.754	193.554
Exposanten	3.961	5.844	4.126	5.684
Gemiddelde standoppervlakte in m ²	55	32	54	34
Tentoonstellingen georganiseerd door derden in RAI Complex	47	44	41	40
Bezoekers	596.729	569.459	615.735	598.165
Netto verhuurde metrage	294.813	307.406	240.658	232.503
Exposanten	9.892	9.218	7.106	7.375
Gemiddelde standoppervlakte in m ²	30	33	34	32
Totaal tentoonstellingen georganiseerd in RAI Complex	61	60	57	56
Bezoekers	1.495.763	1.034.179	1.590.950	1.092.516
Netto verhuurde metrage	512.411	495.492	461.412	426.057
Exposanten	13.853	15.062	11.232	13.059
waarvan uit buitenland	5.150	7.186	4.905	6.359
Gemiddelde standoppervlakte in m ²	37	33	41	33
Internationale Congressen en Symposia	29	27	31	39
Congresdagen	120	85	103	110
Bezoekers	51.347	111.730	64.942	64.992
Nationale Congressen en Symposia	27	19	16	35
Congresdagen	43	28	19	47
Bezoekers	25.643	18.745	11.105	20.462
Voorstellingen	87	94	92	58
Bezoekers	87.035	107.458	93.814	59.357
Overige evenementen	410	306	296	261
Bezoekers	357.307	356.386	337.683	375.568
TOTAAL AANTAL EVENEMENTEN	614	506	492	449
TOTAAL AANTAL BEZOEKERS	2.017.095	1.628.498	2.098.494	1.612.895
af : dubbelstellingen	128.108	89.145	106.791	119.587
TOTAAL	1.888.987	1.539.353	1.991.703	1.493.308

Evenementen in Amsterdam RAI in 2007

	Bezoekers
247 Woningbeurs	10.000
Adecco MAA Congres	150
Aegon Levensloopcongres	2.500
African Mama's	600
Amsterdam Diabetes Forum	400
Amsterdam Golf	10.000
Amsterdam Menopause Symposium	500
Andalucia Un Sentir	500
Aquaterra	690
Art Amsterdam	17.790
AutoRAI	390.033
Autobink	1.900
Autovak	23.999
Belastingdienst Toeslagen Congres	120
Big Career Event	2.050
Body for Life Challenge	1.100
Boekenfestijn	3.000
Bollywood	9.813
Brasa	640
BZN Final Tour	1.750
Cancers of the Skin World Congress	430
CFA Examinations (2x)	1.233
Check your Choice	4.600
Chemical Specialities	3.338
China Red Star Dance Company	1.000
Chinees Nationaal Circus	1.700
Chipz! (4x)	2.450
Cinema Expo	1.800
Climate Control Thermo King	1.000
Da Bounce Comedy Night (2x)	2.100
Dag van de Belegger	3.600
David Sylvian	1.749
Delta Lloyd Groep 200 jaar	9.200
DME	3.000
Doorlopend VO	450
Dora	1.700
Drilling Conference	2.114
E.A.C.P.T.	850
E.A.S.D. Annual Meeting	14.656
E.C.T.P. Conference	600
EK Turnen	22.500
Euromedlab	5.000
Eurometsat/NOAA/AMS	604
European Zebrafish	700
Eurotox	900
European Congress on Tropical Medicine	1.400
Fabeltjeskrant	200
Fame (7x)	9.924
Fiets en Wandelbeurs	11.215
Fire of Anatolia	755
Frans Bauer (2x)	3.492
Genesis Foxtrot	1.100
GIN (Geo Information Netherlands)	2.000
Grease (3x)	4.000

Highlife Hempfair	10.900
Hiswa	61.127
Holiday on Ice	30.000
Horecava	40.911
HRM Live!	3.135
Huishoudbeurs (incl. Negenmaandenbeurs)	235.558
Hypovak	1.750
I.A.A.S.	750
I.B.C.	46.964
In Qontrol	18.000
IND Congres	475
Institute of Internal Auditors	2.000
Intermodal	4.500
International Chromosome Conference	300
International Horti Fair	46.846
International Tattoo Convention	5.000
IS Europe	16.269
IT Pro Connections	183
Jumping Amsterdam	38.000
Kabouter Plop (2x)	2.900
Kleine Fabriek, De(2x)	10.000
Koksgilde Jaardiner	600
KUS	1.500
Landelijke Banenmarkt	6.000
Landelijke Standby Dag	1.498
Lon World	1.167
London Chorale	1.700
Love & Marriage	4.125
Magevents Congres	150
Maranatha Kersthappening	2.500
Maroc Fashion Show	1.500
Marocstore Negaffa Award	1.500
Mary Black	1.100
Media Expo	2.250
Meet The Managers	800
METS	19.764
Microsoft DEV Days	3.900
Miljonair Fair	47.000
Modefabriek, De (2x)	28.000
Nationale Boekendumpdag	600
Nationale Carrièrebeurs	18.000
Nationale Huisdierendagen	20.000
Nationale Woningbeurs	10.000
Nederlandse Bank Sinterklaasfeest	800
Negenmaandenbeurs (zie Huishoudbeurs)	
New Beauty	6.000
Nivra Congres	400
Nokia World	2.400
Nutrimes	220
NVRD/ISWA World Congress	720
NVVH Lustrum bijeenkomst	1.000
Onderwijsburo	300
Oral Oncology	700
Otello (5x)	3.100
pAn Amsterdam	30.000
Partnerships in Clinical Trials	350
Pasar Malam	5.800

PC Dumpdag (5x)	30.000
Peking Acrobats	845
Pensioenvak	600
Pet Shop Boys	1.746
Piet Piraat (4x)	4.429
Platen, CD, DVD, Film & Scifi Beurs	785
PLMA's World of Private Label	7.000
Politie Amsterdam Amstelland feest	3.500
Provada	15.365
PSWC	2.300
ReMaTec	2.014
Rendez Vous d'Expertise	1.000
Rijscholen symposium	1.350
Ryan Adams & The Cardinals	1.746
Safety & Security	7.731
SAP Int. Utilities Conference	3.600
SEV Congres	225
Showroom (2x)	5.600
Sieraad	4.000
SOA*HIV*AIDS Congres	1.000
Soul Event of the Year	7.000
Soul of Motown	1.700
Su Historia (7x)	2.039
Tandheelkunde	295
Tango Seduccion	360
Taxibeurs	1.500
TERTS (BedrijfsautoRAI)	149.297
Thunderdome	19.000
Tracking & Trading Congres	500
Tschaikowsky Festival (16x)	13.850
Tschaikowsky Ballet (Zwanenmeer) (16x)	16.000
Umoja	1.000
Unisca VN Conferentie	220
Urban Design/Young Urban	3.512
Vemma Introductie	700
Voeding en Gezondheid	370
Voorjaarsdagen	3.820
WCDEM Congres	950
Webdesign	900
WFN WCPD (Parkinson Diseases)	2.500
Wine Professional	4.000
Winner	18.000
Woonbeurs Amsterdam, De	88.995
ZIN Seniorenbeurs	15.000
Overige evenementen	42.736
TOTAAL	1.888.987

Evenementen elders georganiseerd door Amsterdam RAI en dochterondernemingen

Aquatech USA / WQA
 BBB
 Bedrijven Kontaktdagen
 Credit Expo
 Eur. Fine Food Fair
 Fietsvak
 Interclassics/TopMobiel
 Interclean Central & Eastern Europe
 Interclean China
 Intertraffic China
 Intertraffic Istanbul
 Intertraffic North America
 Puur
 Sport, Splashure & RecreaTech
 WoonEvent Maastricht

TOTAAL

Locatie		Bezoekers
Orlando	U.S.A.	4.688
Maastricht	Nederland	21.346
Maastricht	Nederland	6.658
Amsterdam	Nederland	1.102
Maastricht	Nederland	6.398
Rosmalen	Nederland	3.790
Maastricht	Nederland	16.050
Warschau	Polen	2.523
Shanghai	China	2.895
Beijing	China	4.937
Istanbul	Turkije	2.463
Fort Lauderdale	U.S.A.	1.500
Maastricht	Nederland	4.040
Rotterdam	Nederland	4.045
Maastricht	Nederland	8.924
		91.359

Overzicht vakbladen RAI Langfords

Autokompas
 Automotive
 BOVAGkrant
 Fleetmotive
 Het Grafisch Weekblad
 Proost!
 ReMaTecNews

Raad van Commissarissen

Drs. P. Ribourdouille, Voorzitter
Drs. H.C.R. van de Coolwijk, Vice-voorzitter*
Drs. ing. P.F. Hartman
F.I.M. Houterman*
Mr. S. Patijn (tot 1 juni 2007)
Prof. dr. A.J.M. Roobeek (vanaf 13 september 2007)*

* Tevens lid Audit Committee

Directie

Drs. A.J. Bakker, Voorzitter
Drs. L.J. Beyer

Amsterdam RAI Exhibitions

I. Boersma, Algemeen Directeur Exhibitions (vanaf 1 december 2007)
Th. Lingmont, Directeur Internationale Beurzen (vanaf 1 december 2007)
Drs. H.P. Wielinga, Directeur Nationale Beurzen

Amsterdam RAI Convention Centre

Mr. J. van den Bosch, Directeur
M. van der Sluis, Commercieel Directeur

Amsterdam RAI Catering

M.A. van Nierop, Directeur

Juridische Zaken

Mr. S.J.J. Hanrath, Adjunct-Directeur

RAI Langfords

R.M. Brokking, Directeur

MECC Maastricht

Drs. R.J.G.M. Hanssen, Directeur

CTICC Cape Town

D. Elzinga, Directeur

Ondernemingsraad Amsterdam RAI

E. Kayser (voorzitter), G.C. van Bommel, R.J. de Bree, C.J.M. van Gastel, mevr. G.M. Grajer-Engelen, mevr. S.J. Hulscher-Doooper, J.P. ten Kleij, mevr. T.S. Lichtenberg, mevr. H.F.A. ter Linden, mevr. M.N. Niermans, G.W.H.M. Rijnbeek, mevr. mr. H.A.M. Schouten (ambtelijk secretaris).

RAI Holding/Amsterdam RAI

Postbus 77777
1070 MS Amsterdam
Europaplein
1078 GZ Amsterdam
Tel. 020 549 12 12
Fax 020 646 44 69
E-mail: mail@rai.nl
Website: www.rai.nl

MECC Maastricht

Maastrichts Expositie & Congres Centrum
Postbus 1630
6201 BP Maastricht
Forum 100
6229 GV Maastricht
Tel. 043 383 83 83
Fax 043 383 83 00
E-mail: info@mecc.nl
Website: www.mecc.nl

Cape Town International Convention Centre

Convention Square
1 Lower Long Street
Cape Town 8001
Zuid-Afrika
Tel. +27 21 410 50 00
Fax +27 21 410 50 01
E-mail: info@ctconvention.co.za
Website: www.capetownconvention.com

RAI Langfords B.V.

Postbus 10099
1001 EB Amsterdam
Koningin Wilhelminaplein 30, 7e etage
1062 KR Amsterdam
Tel. 020 504 28 00
Fax 020 504 28 88
Website: www.railangfords.nl

**INSPIRING
PEOPLE**

Amsterdam RAI
Europaplein
1078 GZ Amsterdam
Postbus 77777
1070 MS Amsterdam
T 020 549 12 12
F 020 646 44 69
www.rai.nl